

Valsts ieņēmumu dienests

Metodiskais materiāls

Iedzīvotāju ienākuma nodoklis no nerezidentu – fizisko personu – ienākuma

2019

Saturs

1.	Vispārīgā informācija	3
2.	Ar nodokli apliekamo ienākumu veidi un nodokļa likme	3
2.1.	Algota darba ienākums	11
2.2.	Ienākums no profesionālās darbības.....	12
2.3.	Ienākums no mākslinieka un sportista profesionālās darbības.....	13
2.4.	Ienākums no pienākumu pildīšanas sabiedrības valdē vai padomē	14
2.5.	Ienākums no personālsabiedrības	16
2.6.	Ienākums no nekustamā īpašuma izmantošanas	16
2.7.	Ienākums no kapitāla aktīvu atsavināšanas	17
2.8.	Ienākums no kustamā īpašuma izmantošanas	20
2.9.	Dividendes	22
2.10.	Procenti	23
2.11.	Intelektuālais īpašums	24
2.12.	Ienākums no augoša meža vai kokmateriālu atsavināšanas	26
2.13.	Metāllūžņu pārdošanas ienākums.....	27
2.14.	Personāla noma.....	27
2.15.	Citi ienākuma veidi.....	28
3.	Attaisnotie izdevumi, atvieglojumi un neapliekamais minimums ...	31
4.	Maksājumi zemu nodokļu valstīs reģistrētām personām.....	33
5.	Starptautisko līgumu piemērošana.....	35
6.	Pārskati un deklarācijas	39
7.	Saistošie normatīvie akti.....	44

1. Vispārīgā informācija

1. Metodiskais materiāls par iedzīvotāju ienākuma nodokļa aprēķināšanas kārtību no nerezidentu – fizisko personu (turpmāk – nerezidenti) – ienākuma sniedz metodisku palīdzību, kā noteikt nerezidenta statusu Latvijā, nerezidenta ar nodokli apliekamo ienākumu, kā aprēķināt budžetā maksājamo nodokli par nerezidenta gūto ienākumu saskaņā ar likumu " Par iedzīvotāju ienākuma nodokli" (turpmāk – likums) un citiem normatīvajiem aktiem.

2. Ārvalsts fizisko personu uzskata par iekšzemes nodokļu maksātāju (rezidentu), ja:

2.1. šīs personas deklarētā dzīvesvieta ir Latvijā;

2.2. šī persona uzturas Latvijā 183 dienas vai ilgāk jebkurā 12 mēnešu periodā, kas sākas vai beidzas taksācijas gadā;

2.3. šī persona ir Latvijas pilsonis, ko ārzemēs nodarbina Latvijas valdība.

3. Fizisko personu uzskata par nerezidentu, piemērojot Latvijas nodokļu normatīvos aktus, ja tā neatbilst šī metodiskā materiāla 2.punktā minētajiem kritērijiem.

4. Fiziskā persona, kurai mainās rezidences statuss, Valsts ieņēmumu dienestam (turpmāk – VID) iesniedz attiecīgu informāciju un nodrošina dokumentāru apliecinājumu rezidences statusa maiņai.

5. VID, izvērtējot fiziskās personas rezidences statusu, ņem vērā visu VID rīcībā esošo informāciju par konkrēto fizisko personu.

2. Ar nodokli apliekamo ienākumu veidi un nodokļa likme

6. Nerezidenta gūtajam ienākumam atkarībā no ienākuma veida un ienākuma apmēra izmaksas brīdī var tikt piemērota 3 %, 10 %, 15 %, 20 %, 23 % un 31,4 % likme, kā arī 22 % papildu likme.

7. Nerezidenta ienākumam vispārējā gadījumā ienākuma izmaksas brīdī piemēro 23 % likmi.

8. Progresīvā nodokļa likme, kas jāmaksā no nerezidenta gada apliekamā ienākuma, iesniedzot gada ienākumu deklarāciju:

8.1. 20 % – gada ienākumam līdz 20 004 euro;

8.2. 23 % – gada ienākuma daļai, kas pārsniedz 20 004 euro, bet nepārsniedz saskaņā ar likumu "Par valsts sociālo apdrošināšanu" noteikto obligāto iemaksu objekta maksimālo apmēru (62 800 euro);

8.3. 31,4 % – gada ienākuma daļai, kas pārsniedz saskaņā ar likumu "Par valsts sociālo apdrošināšanu" noteikto obligāto iemaksu objekta maksimālo apmēru (2019.gadā 62 800 euro).

9. Progresīvā nodokļa likme tiek piemērota arī tad, ja nerezidents brīvprātīgi vēlas iesniegt gada ienākumu deklarāciju.

10. Progresīvo nodokļa likmi **nepiemēro**:

10.1. ienākumam no kapitāla (piemēro 20 % likmi);

10.2. Latvijā esoša nekustamā īpašuma un citu kapitāla aktīvu atsavināšanas ienākums, ja atsavina personai, kurai ir pienākums ieturēt nodokli (piemēro 3 % likmi);

10.3. ienākums no augoša meža atsavināšanas izciršanai un tajā iegūto kokmateriālu atsavināšanas (piemēro 10 % likmi);

10.4. atbalsta summām par saimnieciskās darbības ierobežojumiem meža īpašniekiem, kuriem meža apsaimniekošana nav saimnieciskās darbības veids (piemēro 10 % likmi);

10.5. nerezidents izmanto tiesības neregistrēt saimniecisko darbību, paziņojot par to VID (piemēro 10 % likmi);

10.6. ienākumam no metāllūžņu pārdošanas (piemēro 10 % likmi);

10.7. ienākumam no mākslinieku, sportistu vai treneru profesionālās darbības (piemēro 23 % likmi);

10.8. autoratlīdzība (honorārs) par zinātnes, literatūras un mākslas darbu, atklājumu, izgudrojumu un rūpniecisko paraugu darbu radīšanu (piemēro 23 % likmi);

10.9. maksājumi par pārējiem intelektuālā īpašuma veidiem (piemēro 5 % likmi);

10.10. ienākumam pielīdzināmi aizdevumi (ja persona ir aizdevēja darbinieks, valdes vai padomes loceklis) (papildus nodokļa procentu pamatlikmei piemēro 22 % likmi);

10.11. sezonas laukstrādnieku ienākums (piemēro 15 % likmi, bet ne mazāk kā 0,70 euro dienā).

11. Nerezidenta gūtie ar nodokli apliekami ienākumi, kas nav minēti metodiskā materiāla 10.punktā un kuriem nepiemēro konkrēti noteiktu likmi, ir jāsummē un gadījumā, kad ienākumu summa pārsniedz saskaņā ar likumu "Par valsts sociālo apdrošināšanu" noteikto obligāto iemaksu objekta maksimālo apmēru (2019.gadā 62 800 euro), piemēro 31,4 % likmi – gada ienākuma daļai, kas pārsniedz saskaņā ar likumu "Par valsts sociālo apdrošināšanu" noteikto obligāto iemaksu objekta maksimālo apmēru (2019.gadā 62 800 euro), nerezidentam ir jāsniedz gada ienākumu deklarācija un nodoklis jāaprēķina, piemērojot progresīvo nodokļa likmi.

12. Nerezidenta ar nodokli apliekamo ienākumu veidi:

Nr. p.k.	Ienākuma veids	Nodokļa maksāšanas kārtība	Nodokļa likme (%)
	2	3	4
1.	Ienākums no algota darba, ieskaitot darbu, kas veikts darba devēja – rezidenta – labā ārpus Latvijas pārsnieguma daļai, ja, uz personu attiecas citas valsts sociālās apdrošināšanas sistēma un ienākums mēnesī pārsniedz vienu divpadsmito daļu no likumā "Par valsts sociālo apdrošināšanu" noteiktā obligāto iemaksu objekta maksimālā apmēra (2019.gadā 62 800 euro)	Darba devējs – izmaksas brīdī Darba devējs – izmaksas brīdī	23 31,4
2.	Ienākums no algota darba, kas veikts Latvijā tāda darba devēja labā, kurš nav Latvijas rezidents vai kuram nav pastāvīgās pārstāvniecības Latvijā	Maksātājs – iesniedzot deklarāciju	Progresīvā nodokļa likme
3.	Ienākums no profesionālās darbības, kas veikta rezidentu vai pastāvīgo pārstāvniecību labā Latvijā vai ārpus tās Ja ienākums gadā pārsniedz saskaņā ar likumu "Par valsts sociālo apdrošināšanu" noteikto obligāto iemaksu objekta maksimālo apmēru (2019.gadā 62 800 euro)	Ienākuma izmaksātājs – izmaksas brīdī Maksātājs – iesniedzot deklarāciju	23 Progresīvā nodokļa likme

4.	Ienākums no mākslinieku, sportistu vai treneru profesionālās darbības Latvijā neatkarīgi no tā, vai šo ienākumu saņem pats mākslinieks, sportists vai treneris vai cita juridiskā vai fiziskā persona	Ienākuma izmaksātājs – izmaksas brīdī	23
5.	Ienākums no pienākumu pildīšanas Latvijā reģistrētas kapitālsabiedrības vai kooperatīvās sabiedrības padomē vai valdē pārsnieguma daļai, ja, uz personu attiecas citas valsts sociālās apdrošināšanas sistēma un ienākums mēnesī pārsniedz vienu divpadsmito daļu no likumā "Par valsts sociālo apdrošināšanu" noteiktā obligāto iemaksu objekta maksimālā apmēra (2019.gadā 62 800 euro)	Ienākuma izmaksātājs – izmaksas brīdī Ienākuma izmaksātājs – izmaksas brīdī	23 31,4
6.	Ienākums no pienākumu pildīšanas Latvijā reģistrētas kapitālsabiedrības vai kooperatīvās sabiedrības padomē vai valdē, ja šāds ienākums saņemts no citas kapitālsabiedrības vai kooperatīvās sabiedrības, kas nav Latvijas rezidents	Maksātājs – iesniedzot deklarāciju	Progresīvā nodokļa likme
7.	Ienākums no alternatīvo ieguldījumu fonda, kas Latvijā ir nodibināts kā komandītsabiedrība	Maksātājs iesniedzot deklarāciju	Progresīvā nodokļa likme
8.	Ienākums no Latvijā esoša nekustamā īpašuma izmantošanas:		
8.1.	saimnieciskā darbība ir reģistrēta	Maksātājs iesniedzot deklarāciju	Progresīvā nodokļa likme
8.2.	saimnieciskā darbība nav reģistrēta Ja ienākums gadā pārsniedz saskaņā ar likumu "Par valsts sociālo apdrošināšanu" noteikto obligāto iemaksu objekta maksimālo apmēru (2019.gadā 62 800 euro), piemēro 31,4 % likmi – gada ienākuma daļai, kas pārsniedz obligāto iemaksu objekta maksimālo apmēru (2019.gadā 62 800 euro).	Ienākuma izmaksātājs - izmaksas brīdī Maksātājs iesniedzot deklarāciju	23 Progresīvā nodokļa likme
8.3.	izmanto tiesības neregistrēt saimniecisko darbību, paziņojot par to VID	izmaksas brīdī/ deklarējot	10

9.	Ienākums no Latvijā esoša nekustamā īpašuma atsavināšanas un citu kapitāla aktīvu atsavināšanas ienākums:		
9.1.	nekustamo īpašumu atsavina personai, kurai ir pienākums ieturēt nodokli	Ienākuma izmaksātājs – izmaksas brīdī	3
9.2.	nekustamo īpašumu atsavina personai, kurai nav pienākuma ieturēt nodokli, vai arī nerezidents izmanto tiesības iesniegt deklarāciju	Maksātājs – iesniedzot kapitāla pieauguma deklarāciju	20
10.	Ienākums no kustamā īpašuma izmantošanas Latvijā		
10.1.	saimnieciskā darbība ir reģistrēta	Maksātājs – iesniedzot deklarāciju	Progresīvā nodokļa likme
10.2.	saimnieciskā darbība nav reģistrēta Ja ienākums gadā pārsniedz saskaņā ar likumu "Par valsts sociālo apdrošināšanu" noteikto obligāto iemaksu objekta maksimālo apmēru (2019.gadā 62 800 euro)	Ienākuma izmaksātājs – izmaksas brīdī Maksātājs – iesniedzot deklarāciju	23 Progresīvā nodokļa likme
10.3.	izmanto tiesības neregistrēt saimniecisko darbību, paziņojot par to VID	izmaksas brīdī/ deklarējot	10
11.	Personiskās palīgsaimniecības, piemājas saimniecības, kā arī zemnieku un zvejnieku saimniecības ienākums no lauksaimnieciskās ražošanas	Maksātājs – iesniedzot deklarāciju	Progresīvā nodokļa likme
12.	Ienākums no īpašumā esoša augoša meža atsavināšanas izciršanai un tajā iegūto kokmateriālu atsavināšanas Piemēro izdevumu normu: <ul style="list-style-type: none"> • augoša meža pārdošanas ienākumam 25 %; • kokmateriālu pārdošanas ienākumam 50 % 	Ienākuma izmaksātājs – izmaksas brīdī	10
13.	Ienākums no metāllūžņu pārdošanas	Ienākuma izmaksātājs – izmaksas brīdī	10

14.	Dividendes, dividendēm pielīdzināms ienākums un nosacītās dividendes Izpildoties noteiktiem nosacījumiem, nodokli nepiemēro dividendēm, dividendēm pielīdzināmam ienākumam un nosacītām dividendēm	Ienākuma izmaksātājs – izmaksas brīdī	20 X
15.	Procentu ienākums un tam pielīdzināms ienākums, arī ar procentu ienākumu saistīts ienākums, izņemot: <ul style="list-style-type: none"> procentu ienākumu no Latvijas vai citas Eiropas Savienības dalībvalsts vai Eiropas Ekonomikas zonas valsts un pašvaldību vērtspapīriem no publiskā apgrozībā esošiem finanšu instrumentiem 	Ienākuma izmaksātājs – izmaksas brīdī	20
16.	Samaksa par intelektuālo īpašumu:		
16.1.	autoratlīdzība (honorārs) par zinātnes, literatūras un mākslas darbu, atklājumu, izgudrojumu un rūpniecisko paraugu darbu radīšanu Atkarībā no autora darba veida piemēro izdevumu normu: 25 % vai 50 % apmērā	Ienākuma izmaksātājs – izmaksas brīdī	23
16.2.	maksājumi par pārējiem intelektuālā īpašuma veidiem	Ienākuma izmaksātājs – izmaksas brīdī	5
17.	Apdrošināšanas atlīdzība, kas saskaņā ar dzīvības, veselības un negadījuma apdrošināšanas līgumu, kuru apdrošinātā interesēs noslēdzis darba devējs (vai cits apdrošinājuma ņēmējs – juridiskā persona), izmaksāta, pienākot apdrošināšanas līgumā paredzētajam līguma beigu termiņam vai laužot līgumu pirms termiņa	Ienākuma izmaksātājs – izmaksas brīdī	23
18.	Pensijas, kas izmaksātas saskaņā ar Latvijas likumiem Ienākums līdz 1667 euro Ienākumam, kas pārsniedz 1667 euro Ja ienākums gadā pārsniedz saskaņā ar likumu "Par valsts sociālo apdrošināšanu" noteikto obligāto iemaksu objekta maksimālo apmēru (2019.gadā 62 800 euro)	Ienākuma izmaksātājs – izmaksas brīdī Maksātājs – iesniedzot deklarāciju	20 23 31,4

19.	<p>Pensijai pielīdzināms ienākums</p> <p>Ienākums līdz 1667 euro</p> <p>Ienākumam, kas pārsniedz 1667 euro</p> <p>Ja ienākums gadā pārsniedz saskaņā ar likumu "Par valsts sociālo apdrošināšanu" noteikto obligāto iemaksu objekta maksimālo apmēru (2019.gadā 62 800 euro)</p>	<p>Ienākuma izmaksātājs – izmaksas brīdī</p> <p>Maksātājs – iesniedzot deklarāciju</p>	<p>20</p> <p>23</p> <p>Progresīvā nodokļa likme</p>
20.	<p>Papildpensijas kapitāls, kas veidojies no darba devēja veiktajām iemaksām privātajos pensiju fondos atbilstoši licencētiem pensiju plāniem un izmaksāts pensiju plānu dalībniekiem</p> <p>Ja ienākums gadā pārsniedz saskaņā ar likumu "Par valsts sociālo apdrošināšanu" noteikto obligāto iemaksu objekta maksimālo apmēru (2019.gadā 62 800 euro)</p>	<p>Ienākuma izmaksātājs – izmaksas brīdī</p> <p>Maksātājs – iesniedzot deklarāciju</p>	<p>23</p> <p>Progresīvā nodokļa likme</p>
21.	<p>Nekustamā īpašuma vērtības pieaugums vai tā daļa, kura iegūta, beidzoties nomas līgumam, un kuru nodrošināja iznomātajā īpašumā nomnieka veiktie rekonstrukcijas, restaurācijas, renovācijas, uzlabošanas vai citi kapitālie ieguldījumi, ja minēto pieaugumu vai tā daļu maksātājs nav kompensējis nomniekam</p>	<p>Maksātājs – iesniedzot deklarāciju</p>	<p>Progresīvā nodokļa likme</p>
22.	<p>Ienākums no privātajos pensiju fondos veikto iemaksu ieguldīšanas</p>	<p>Ienākuma izmaksātājs – izmaksas brīdī</p>	<p>20</p>
23.	<p>Iznomāta personāla ienākums vai tam pielīdzināts ienākums neatkarīgi no tā, kas fiziskās personas labā saņem šo ienākumu</p>	<p>Ienākuma izmaksātājs – izmaksas brīdī</p>	<p>23</p> <p>Iespējama progresīvā nodokļa likme</p>
24.	<p>Ienākums no noslēgtajiem dzīvības apdrošināšanas līgumiem ar līdzekļu uzkrāšanu.</p>	<p>Ienākuma izmaksātājs – izmaksas brīdī</p>	<p>20</p>
25.	<p>Ienākums no mūža pensijas apdrošināšanas līgumiem</p>	<p>Ienākuma izmaksātājs – izmaksas brīdī</p>	<p>20</p>

26.	Ienākumam pielīdzināmi aizdevumi Papildus (ja persona ir aizdevēja darbinieks, valdes vai padomes loceklis)	Aizdevējs – pielīdzināšanas brīdī	Progresīvā nodokļa likme 22
27.	Samazinātu aizdevuma procentu maksājumu radītais ienākums	Maksātājs – iesniedzot deklarāciju	Progresīvā nodokļa likme
28.	Sezonas laukstrādnieku ienākums	Ienākuma izmaksātājs – izmaksas brīdī	15 %, bet ne mazāk kā 0,70 euro dienā
29.	Izložu un azartspēļu laimesti, kas taksācijas gada laikā pārsniedz 3000 euro, bet nepārsniedz saskaņā ar likumu "Par valsts sociālo apdrošināšanu" noteikto obligāto iemaksu objekta maksimālo apmēru (2019.gadā 62 800 euro), laimesta daļai, kas pārsniedz saskaņā ar likumu "Par valsts sociālo apdrošināšanu" noteikto obligāto iemaksu objekta maksimālo apmēru (2019.gadā 62 800 euro)	Ienākuma izmaksātājs – izmaksas brīdī	23 31,4

13. Nerezidenta apliekamo ienākumu veido nerezidenta taksācijas periodā (kalendāra gadā) Latvijas Republikā iegūto naudas, naturālo vērtību un saņemto pakalpojumu kopums.

14. Ja nerezidents Latvijā saņem ienākumu tikai naturālo vērtību vai pakalpojumu veidā un no šī ienākuma tā izmaksas brīdī nodokli pēc 23 % likmes nav iespējams ieturēt, nerezidenta saņemtā kopējā ienākuma vērtību (A) veido ienākuma ekvivalents naudas izteiksmē (B) un summa, kas atbilst nodokļa lielumam no kopējā ienākuma vērtības. Vērtību noteikšanai izmanto šādas formulas:

$$A = B + 23 \% A \quad \text{vai}$$

$$A = B / 0,77$$

1.piemērs

Nerezidents noslēdz līgumu ar Latvijas komercsabiedrību par konsultāciju sniegšanu Latvijā. Līgumā tiek noteikts, ka atlīdzību par nerezidenta sniegtajiem pakalpojumiem veido tikai kompensācijas par ceļa izdevumiem 400 euro un viesnīcas izdevumiem 600 euro nerezidenta uzturēšanās laikā Latvijā. Latvijas komercsabiedrība iesniegtos rēķinus samaksā, pārskaitot naudu tieši aviosabiedrībai un viesnīcai.

Samaksājot nerezidenta ceļa un viesnīcas izdevumus, šīs summas veido nerezidenta ar iedzīvotāju ienākuma nodokli apliekamo ienākumu.

Nosakot nerezidenta gūto ienākumu (labumu), minētajai ienākuma (labuma) vērtībai var paredzēt papildu naudas (nodokļa) summu 298,70 euro (119,48 euro ceļa izdevumiem un 179,22 euro viesnīcas izdevumiem). Tādējādi nerezidenta gūtā kopējā ienākuma summa, kuru var iekļaut komercsabiedrības izdevumos, ir 1298,70 euro. Atskaitot (ieturot) no šīs kopējās ienākuma summas iedzīvotāju ienākuma nodokli 23 % apmērā – 298,70 euro, tiek iegūta nerezidenta gūtā ienākuma (labuma) neto vērtība 1000 euro.

2.1. Algota darba ienākums

15. Par nerezidenta bruto darba samaksu uzskata darbinieka darba samaksu, no kuras nav atskaitītas likumā atskaitīšanai atļautās summas (attaisnotie izdevumi) un ieturējumu summas, kas var tikt ieturētas no personas darba samaksas, kā arī ieturētā algas nodokļa summa.

16. Bruto darba samaksa ir visu Darba likumā ietverto darba samaksas elementu kopums – amatalga (mēnešalga), samaksa par papildu darbu (darbu apvienošanu, uz laiku prombūtnē esoša darbinieka pienākumu izpildi), samaksa par virsstundu darbu, samaksa par darbu svētku dienās un brīvdienās, samaksa par nakts darbu, kā arī izmaksas materiālajai stimulēšanai (prēmijas par darba kvalitatīvu izpildi, prēmijas par gada rezultātiem un citas prēmijas) un citi darba koplīgumā paredzēto izmaksu veidi.

17. Nerezidenta algota darba ar nodokli apliekamajā ienākumā neietver darba devēja atlīdzinātās kompensācijas summas, kas saistītas ar darbinieka – nerezidenta – komandējumu vai darba braucienu uz Latviju.

18. Nerezidenta ar nodokli apliekamajā ienākumā neietver summas, kuras darba devējs izmaksā saistībā ar komandējumiem un darba braucieniem, ja tās nepārsniedz normas, kuras noteiktas normatīvajos aktos, kas nosaka kārtību, kādā atlīdzināmi ar komandējumiem un darbinieku darba braucieniem saistītie izdevumi.

19. Ja saistībā ar darba braucieniem un komandējumiem izmaksātās summas pārsniedz normas, ar nodokli apliek pārsnieguma summu.

20. Pirms nerezidenta algota darba ienākuma aplikšanas ar nodokli no mēneša ienākuma apmēra atskaita:

20.1. sociālās apdrošināšanas maksājumus;

20.2. no darba devēja līdzekļiem darbinieka labā privātajos pensiju fondos izdarītās iemaksas un apdrošināšanas prēmiju maksājumus, kuri kopā nepārsniedz 10 % no darbiniekam aprēķinātās bruto darba samaksas taksācijas gadā.

21. No darbinieka līdzekļiem privātajos pensiju fondos izdarītās iemaksas un apdrošināšanas prēmiju maksājumi kopā nevar pārsniegt 10 % no personas mēneša bruto darba samaksas, bet ne vairāk kā 4000 *euro* gadā.

22. Izmaksājot ienākumu, vispārējā gadījumā piemēro 23 % likmi.

23. Ja uz nerezidentu attiecas citas valsts sociālās apdrošināšanas sistēma un nerezidenta algota darba ienākums mēnesī pārsniedz vienu divpadsmito daļu no likumā "Par valsts sociālo apdrošināšanu" noteiktā obligāto iemaksu objekta maksimālā apmēra (2019.gadā 62 800 *euro*), viņa mēneša ienākuma daļai, kas pārsniedz vienu divpadsmito daļu no likumā "Par valsts sociālo apdrošināšanu" noteiktā obligāto iemaksu objekta maksimālā apmēra (2019.gadā 62 800 *euro*), izmaksas brīdī piemēro nodokļa likmi 31,4 % apmērā.

24. Nerezidenta gūtais algota darba ienākums ir ietverams ienākumu summā, kurai gada ienākuma daļai, kas pārsniedz saskaņā ar likumu "Par valsts sociālo apdrošināšanu" noteikto obligāto iemaksu objekta maksimālo apmēru (2019.gadā 62 800 *euro*) pārsnieguma gadījumā tiek piemērota progresīvā nodokļa likme.

2.2. Ienākums no profesionālās darbības

25. Nerezidenta ar nodokli aplikamo ienākumu veido ienākums no profesionālās darbības, kas veikta rezidentu vai nerezidentu (ārvalstu komersantu) pastāvīgo pārstāvniecību labā Latvijas Republikā vai ārpus tās, no kura nodokli 23 % apmērā ietur izmaksas brīdī.

26. Profesionālā darbība ir jebkura neatkarīga profesionālu pakalpojumu sniegšana ārpus darba tiesiskajām attiecībām, arī zinātniskā, literārā, pasniedzēja, aktiera, režisora, ārsta, zvērināta advokāta, zvērināta

revidenta, zvērināta notāra, zvērināta mērnieka, zvērināta taksatora, mākslinieka, komponista, mūziķa, konsultanta, inženiera, zvērināta tiesu izpildītāja, grāmatveža vai arhitekta darbība.

2.piemērs

Latvijas kapitālsabiedrība noslēdz līgumu ar ārvalsts advokātu par Latvijas kapitālsabiedrības juridisko interešu pārstāvību tiesā ārvalstī. Par sniegto pakalpojumu advokātam noteikta atlīdzība 800 euro apmērā no Latvijas kapitālsabiedrības.

Izmaksājot atlīdzību advokātam, Latvijas kapitālsabiedrība, piemērojot 23 % nodokļa likmi, ietur nodokli 184 euro apmērā.

27. Nerezidenta ienākums no profesionālās darbības ir ietverams ienākumu summā, kuras gada ienākuma daļai, kas pārsniedz saskaņā ar likumu "Par valsts sociālo apdrošināšanu" noteikto obligāto iemaksu objekta maksimālo apmēru (2019.gadā 62 800 euro), pārsnieguma gadījumā tiek piemērota progresīvā nodokļa likme 31,4 % apmērā.

2.3. Ienākums no mākslinieka un sportista profesionālās darbības

28. Nodokli, piemērojot 23 % nodokļa likmi, izmaksas brīdī ietur no atlīdzības par nerezidentu – mākslinieku, sportistu vai treneru – profesionālo darbību Latvijā.

29. Nodokli ietur arī tad, ja rezidents atlīdzību izmaksā nerezidentam – juridiskajai personai, kura nodrošina mākslinieku vai sportistu klātbūtni vai arī pārstāv tos.

3.piemērs

Latvijas kapitālsabiedrība veic samaksu ārvalsts kapitālsabiedrībai 40 000 euro par mūziķu uzstāšanos Latvijā. Samaksa ietver gan atlīdzību mūziķiem (35 000 euro), gan atsevišķi atlīdzību ārvalsts kapitālsabiedrībai (5 000 euro).

Latvijas kapitālsabiedrība, veicot maksājumu ārvalsts kapitālsabiedrībai, ietur nodokli 8050 euro apmērā no izpildītājmākslinieka atlīdzības.

30. Mākslinieku, sportistu vai treneru profesionālās darbības ienākumam nepiemēro progresīvo nodokļa likmi.

2.4. Ienākums no pienākumu pildīšanas sabiedrības valdē vai padomē

31. Nerezidenta ienākumu no pienākumu pildīšanas Latvijā reģistrētas kapitālsabiedrības vai kooperatīvās sabiedrības padomē vai valdē apliek ar nodokli, piemērojot 23 % nodokļa likmi, izmaksas brīdī, ja šo ienākumu izmaksā Latvijā reģistrēta kapitālsabiedrība vai kooperatīvā sabiedrība.

32. Ja uz personu attiecas citas valsts sociālās apdrošināšanas sistēma un ienākums mēnesī pārsniedz no saskaņā ar likumu "Par valsts sociālo apdrošināšanu" noteiktā obligāto iemaksu objekta maksimālā apmēra (2019.gadā 62 800 *euro*), pārsnieguma daļai izmaksas brīdī piemēro 31,4 % likmi.

33. Nerezidenta ar nodokli apliekamajā ienākumā ietver kapitālsabiedrības valdes locekļa domājamo ienākumu, kas atbilst minimālās mēneša darba algas apmēram, kad kapitālsabiedrībā nav bijis neviena darbinieka vai valdes locekļa, kas gūst atlīdzību, kura nav mazāka par minimālo mēneša darba algu, ja attiecīgā taksācijas gada mēneša apgrozījums ir lielāks par piecu minimālo mēneša darba algu apmēru.

34. Nerezidenta ar nodokli apliekamajā ienākumā nav ietverams kapitālsabiedrības valdes locekļa domājamais ienākums:

34.1. ja kāds valdes loceklis kapitālsabiedrībā, kā valdes loceklis citā kapitālsabiedrībā kārtējā mēnesī gūst atlīdzību, kura nav mazāka par piecu minimālo mēneša darba algu apmēru, un abas kapitālsabiedrības ir vienas uzņēmumu grupas dalībnieces;

34.2. tajā kalendāra gadā, kad kapitālsabiedrība reģistrēta Uzņēmumu reģistrā.

35. Ja nerezidents ienākumu no pienākumu pildīšanas Latvijā reģistrētas kapitālsabiedrības vai kooperatīvās sabiedrības padomē vai valdē saņem no citas kapitālsabiedrības vai kooperatīvās sabiedrības, kas nav Latvijas rezidents, tad par šādi gūtu ienākumu nerezidents sniedz gada ienākumu deklarāciju un nodokli aprēķina rezumējošā kārtībā, piemērojot progresīvo nodokļa likmi.

4.piemērs

Ārvalsts kapitālsabiedrībai pieder kapitāla daļas Latvijā reģistrētā kapitālsabiedrībā. Valdes locekļa amatu Latvijas kapitālsabiedrībā ieņem

nerezidents, kuru ārvalsts kapitālsabiedrība nosūta uz Latvijas kapitālsabiedrību, lai pildītu pienākumus. Nerezidents nesaņem atlīdzību no Latvijas kapitālsabiedrības par valdes locekļa pienākumu pildīšanu, bet saņem atalgojumu no ārvalsts kapitālsabiedrības.

Nerezidenta gūto ienākumu no ārvalsts kapitālsabiedrības kvalificē kā ienākumu no pienākumu pildīšanas Latvijas kapitālsabiedrības valdē, kas saņemts no citas kapitālsabiedrības, kas nav Latvijas rezidents, un nodokli nerezidents maksā rezumējošā kārtībā, iesniedzot gada ienākumu deklarāciju un piemērojot progresīvo nodokļa likmi.

36. Nerezidenta ienākums no pienākumu pildīšanas Latvijā reģistrētas kapitālsabiedrības vai kooperatīvās sabiedrības padomē vai valdē ir arī saistībā ar darba braucieniem un komandējumiem izmaksātās summas, kuras pārsniedz normatīvajos aktos, kas nosaka kārtību, kādā atlīdzināmi ar komandējumiem un darbinieku darba braucieniem saistītie izdevumi, noteiktās normas.

5.piemērs

Nerezidenta, kurš ir Latvijas kapitālsabiedrības valdes loceklis, pastāvīgā dzīvesvieta ir Tallinā. Nerezidents no Tallinas ierodas Rīgā, lai veiktu valdes locekļa darba pienākumus. Nerezidentu nosūta komandējumā uz Viļņu. Latvijas kapitālsabiedrība nerezidentam kompensē izdevumus par naktsmītņi (Rīgā (5 diennaktis, summa 250 euro) un Viļņā (2 diennaktis, summa 160 euro)) un transportu (Tallina–Rīga un Rīga–Viļņa–Rīga), kā arī izmaksā dienas naudu 30 euro apmērā par katru diennakti Rīgā un Viļņā.

*Tā kā nerezidenta ierašanās Rīgā no pastāvīgās dzīvesvietas Tallinā nav uzskatāma par komandējumu, apliekamajā ienākumā **ietver**: 1) dienas naudu Rīgā 150 euro (30 euro x 5 diennaktis);*

2) transporta izdevumus (Tallina–Rīga);

3) kompensācijas summu par naktsmītņi Rīgā 250 euro.

*Turklāt nerezidenta ar nodokli apliekamajā ienākumā **ietver** dienas naudas pārsnieguma summu Viļņā ((30 – 20) x 2 diennaktis).*

*Nerezidenta ar nodokli apliekamajā ienākumā **neietver**:*

1) dienas naudu Viļņā, kas nepārsniedz normu (20 euro x 2 diennaktis);

2) transporta izdevumus (Rīga–Viļņa–Rīga);

3) kompensācijas summu par naktsmītņi Viļņā 160 euro.

37. Nerezidenta ienākums no pienākumu pildīšanas Latvijā reģistrētas kapitālsabiedrības vai kooperatīvās sabiedrības padomē vai valdē ir

ietverams ienākumu summā, kuras gada ienākuma daļai, kas pārsniedz vienu divpadsmito daļu no likumā "Par valsts sociālo apdrošināšanu" noteiktā obligāto iemaksu objekta maksimālā apmēra (2019.gadā 62 800 euro), pārsnieguma gadījumā tiek piemērota progresīvā nodokļa likme.

2.5. Ienākums no personālsabiedrības

38. Personālsabiedrības peļņas daļas izmaksa, izņemot personālsabiedrības formā nodibināta alternatīvā ieguldījumu fonda peļņas daļas izmaksa, ir dividendei pielīdzināms ienākums.

39. Ar nodokli neapliek dividendēm pielīdzināmu ienākumu, ja par aprēķināto dividendēm pielīdzināmo ienākumu uzņēmuma līmenī no peļņas daļas, no kuras tiek maksāts dividendēm pielīdzināms ienākums, Latvijā ir samaksāts uzņēmumu ienākuma nodoklis saskaņā ar Uzņēmumu ienākuma nodokļa likumu.

40. Ja dividendēm pielīdzināmam ienākumam ir piemērojams iedzīvotāju ienākuma nodoklis, piemēro 20 % nodokļa likmi. Nodokli ietur ienākuma izmaksas vietā un iemaksā budžetā ne vēlāk kā ienākuma izmaksas mēnesim sekojošā mēneša piektajā datumā.

41. Par ienākuma gūšanas dienu no alternatīvo ieguldījumu fonda, kas ir nodibināts kā komandītsabiedrība, uzskata dienu, kad ienākums aprēķināts.

42. Ienākumam no alternatīvo ieguldījumu fonda, kas ir nodibināts kā komandītsabiedrība, piemēro 20 % nodokļa likmi.

43. Personālsabiedrības peļņas daļas izmaksai, kas ir dividendei pielīdzināms ienākums, nepiemēro progresīvo nodokļa likmi.

2.6. Ienākums no nekustamā īpašuma izmantošanas

44. Nerezidenta ar nodokli apliekamais ienākums ir ienākums no Latvijā esoša nekustamā īpašuma izmantošanas. Ja nerezidents veic šādu saimniecisko darbību (nekustamā īpašuma iznomāšanu vai izīrēšanu), nerezidents reģistrējas VID kā saimnieciskās darbības veicējs un aprēķina iedzīvotāju ienākuma nodokli rezumējošā kārtībā, iesniedzot gada ienākumu deklarāciju.

45. Ja nerezidentam nerodas saimnieciskās darbības izdevumi vai tie ir nebūtiski, nodokļa maksātājs, gūstot ienākumu no nekustamā īpašuma iznomāšanas vai izīrēšanas, var neregistrēties VID kā saimnieciskās darbības veicējs. Šajā gadījumā nodokļa maksātājs nav tiesīgs piemērot saimnieciskās darbības izdevumus un tajos iekļaut ar īpašuma uzturēšanu un pārvaldīšanu saistītos izdevumus, izņemot nekustamā īpašuma nodokļa maksājumus par attiecīgo nekustamo īpašumu.

46. Ja nerezidents ir reģistrējies saimniecisko darbību, ar nodokli apliekamo ienākumu aprēķina kā ieņēmumu no nekustamā īpašuma iznomāšanas vai izīrēšanas un ar to gūšanu saistīto izdevumu starpību. Nodokļa maksātājs veic saimnieciskās darbības ieņēmumu un izdevumu uzskaiti. Saimnieciskās darbības ieņēmumus un izdevumus nodokļa maksātājs hronoloģiskā secībā uzskaita ieņēmumu uzskaites reģistrā, kurā norāda ieraksta kārtas numuru, datumu, attaisnojuma dokumenta numuru un datumu, darījuma dalībnieku (fiziskās personas vārdu un uzvārdu, juridiskās personas nosaukumu), darījuma aprakstu, darījuma summu un citu nepieciešamo informāciju.

47. Ja nerezidents gūst ienākumu no nekustamā īpašuma izmantošanas un ienākuma izmaksātājam nav iespējams iegūt informāciju par to, ka nerezidents ir reģistrējies VID kā saimnieciskās darbības veicējs vai nerezidents ir izmantojis tiesības neregistrēt saimniecisko darbību, ienākuma izmaksātājs izmaksas brīdī ietur nodokli, piemērojot 23 % nodokļa likmi.

48. Ja nerezidents izmanto tiesības neregistrēt saimniecisko darbību, ienākuma izmaksātājs ietur nodokli, piemērojot 10 % nodokļa likmi.

49. Ja nerezidents neizmanto tiesības neregistrēt saimniecisko darbību un piemērot 10 % likmi, tad nerezidenta gūtajam gada apliekamajam ienākumam no nekustamā īpašuma izīrēšanas vai iznomāšanas piemēro progresīvo iedzīvotāju ienākuma nodokļa likmi.

2.7. Ienākums no kapitāla aktīvu atsavināšanas

50. Nerezidenta ar nodokli apliekamais ienākums ir ienākums no Latvijā esoša nekustamā īpašuma atsavināšanas un citu kapitāla aktīvu

atsavināšanas ienākums, **izņemot** ienākumu no publiskā apgrozībā esošu finanšu instrumentu atsavināšanas, arī no Latvijas vai citas Eiropas Savienības dalībvalsts vai Eiropas Ekonomikas zonas valsts un pašvaldību parāda vērtspapīru atsavināšanas.

51. Kapitāla aktīvi ir:

51.1. akcijas, kapitāla daļas, pajas, ieguldījumi personālsabiedrībā un citi Finanšu instrumentu tirgus likumā minētie finanšu instrumenti;

51.2. ieguldījumu fondu apliecības un citi pārvedami vērtspapīri, kas apliecina līdzdalību ieguldījumu fondos vai tiem pielīdzināmos kopējo ieguldījumu uzņēmumos;

51.3. parāda instrumenti (parādzīmes, noguldījumu sertifikāti, komercsabiedrību emitēti īstermiņa parāda instrumenti) un citi naudas instrumenti, kas tiek tirgoti naudas tirgos;

51.4. nekustamais īpašums (ieskaitot nekustamā īpašuma iegūšanas tiesības);

51.5. uzņēmums Komerclikuma izpratnē;

51.6. intelektuālā īpašuma objekti;

51.7. ieguldījumu zelts un citi dārgmetāli, darījumu objekti valūtas tirdzniecības biržā vai preču biržā.

52. Ienākuma izmaksātāji – Latvijas Republikā reģistrēti komersanti, kooperatīvās sabiedrības, nerezidentu (ārvalstu komersantu) pastāvīgās pārstāvniecības, iestādes, organizācijas, biedrības, nodibinājumi un fiziskās personas – rezidenti, kuri reģistrēti kā saimnieciskās darbības veicēji, – ietur nodokli no nerezidenta ienākuma no kapitāla aktīvu atsavināšanas, piemērojot 3 % nodokļa likmi.

53. Nodokli nerezidenta ienākumam no nekustamā īpašuma atsavināšanas piemēro neatkarīgi no tā, cik ilgu laika periodu nekustamais īpašums bijis nerezidenta īpašumā, izņemot citas Eiropas Savienības dalībvalsts vai Eiropas Ekonomikas zonas valsts rezidentam.

54. Citas Eiropas Savienības dalībvalsts vai Eiropas Ekonomikas zonas valsts rezidentam iedzīvotāju ienākuma nodokli nepiemēro:

54.1. ienākumam no nekustamā īpašuma atsavināšanas, kas maksātāja īpašumā ir ilgāk par 60 mēnešiem un vismaz 12 mēnešus

pēc kārtas līdz atsavināšanas līguma noslēgšanas dienai ir personas deklarētā dzīvesvieta;

54.2. ienākumam no vienīgā nekustamā īpašuma atsavināšanas, kas maksātāja īpašumā ir ilgāk par 60 mēnešiem un pēdējos 60 mēnešus līdz nekustamā īpašuma atsavināšanas dienai ir bijis maksātāja vienīgais nekustamais īpašums;

54.3. ienākumam no nekustamā īpašuma atsavināšanas, kas radies saistībā ar mantas sadali laulības šķiršanas gadījumā, ja vismaz 12 mēnešus līdz atsavināšanas līguma noslēgšanas dienai tas ir bijis abu laulāto deklarētā dzīvesvieta;

54.4. ienākumam no sabiedrības vajadzībām nepieciešamā nekustamā īpašuma atsavināšanas, ja minētais īpašums ir maksātāja īpašumā ilgāk par 60 mēnešiem vai ja šis ienākums no jauna tiek ieguldīts funkcionāli līdzīgā nekustamajā īpašumā 12 mēnešu laikā pēc nekustamā īpašuma atsavināšanas;

54.5. ienākumam no vienīgā nekustamā īpašuma atsavināšanas, ja šis ienākums no jauna tiek ieguldīts funkcionāli līdzīgā nekustamajā īpašumā 12 mēnešu laikā pēc nekustamā īpašuma atsavināšanas vai arī pirms nekustamā īpašuma atsavināšanas.

55. Ja nerezidents gūst ienākumu no kapitāla aktīvu atsavināšanas no fiziskās personas, kura nav saimnieciskās darbības veicēja, nerezidents nodokli no šā ienākuma aprēķina un deklarāciju par ienākumu no kapitāla VID iesniedz līdz ienākuma gūšanas mēnesim sekojošā mēneša 15.datumam.

56. Kapitāla pieaugumu nosaka, no kapitāla aktīva atsavināšanas cenas atņemot iegādes vērtību un kapitāla aktīvā veikto ieguldījumu vērtību kapitāla aktīva turēšanas laikā. Kapitāla pieauguma ienākumam piemēro 20 % nodokļa likmi.

57. Nerezidenta ienākumam no likvidācijas kvotas nepiemēro iedzīvotāju ienākuma nodokli, ja Latvijā ir samaksāts uzņēmumu ienākuma nodoklis saskaņā ar Uzņēmumu ienākuma nodokļa likumu.

58. Ja nerezidents saņem likvidācijas kvotu, kurai iedzīvotāju ienākuma nodoklis ir jāpiemēro, kapitāla pieaugumu nosaka no atlīdzības, kas saņemta kā likvidācijas kvota, atņemot kapitāla aktīva iegādes vērtību un kapitāla aktīvā veikto ieguldījumu vērtību kapitāla aktīva turēšanas laikā.

59. Ja no nerezidenta ienākuma no kapitāla atsavināšanas ir ieturēts nodoklis 3 % apmērā, nerezidentam ir tiesības vienlaikus iesniegt pārskata perioda deklarāciju par ienākumu no kapitāla pieauguma un gada kapitāla pieauguma ienākuma precizēšanas deklarāciju un nodokli pēc 20 % likmes aprēķināt no kapitāla pieaugumu, kuru nosaka, no kapitāla aktīva atsavināšanas cenas atņemot iegādes vērtību un kapitāla aktīvā veikto ieguldījumu vērtību kapitāla aktīva turēšanas laikā.

60. Šajā gadījumā nerezidents ir tiesīgs aprēķināt nodokli no kapitāla pieauguma, sākot ar pēctaksācijas gada 1.martu, iesniedzot pārskata perioda deklarāciju par ienākumu no kapitāla pieauguma un gada kapitāla pieauguma ienākuma precizēto deklarāciju.

61. Ja aprēķinātā nodokļa summa no kapitāla pieauguma ir mazāka nekā ienākuma izmaksātāja ieturētā nodokļa summa, nerezidentam veidojas nodokļa pārmaksa, kuru nerezidents ir tiesīgs atgūt.

6.piemērs

Nerezidents 2019.gadā ir pārdevis nekustamo īpašumu Latvijas kapitālsabiedrībai par 100 000 euro. Latvijas kapitālsabiedrībai kā ienākuma izmaksātājam ir pienākums no nerezidentam izmaksātā ienākuma ieturēt nodokli, piemērojot 3 % nodokļa likmi. Tādējādi Latvijas kapitālsabiedrība, 2019.gadā izmaksājot nerezidentam ienākumu, ietur nodokli 3000 euro apmērā.

Nerezidents pārdoto nekustamo īpašumu ir iegādājies 2007.gadā par 90 000 euro.

Nerezidents, sākot ar 2020.gada 1.martu, vienlaikus iesniedz pārskata perioda deklarāciju par ienākumu no kapitāla pieauguma un gada kapitāla pieauguma ienākuma precizēto deklarāciju. Saskaņā ar iesniegtajām deklarācijām ir aprēķināts nodoklis 2000 euro apmērā.

Nerezidentam veidojas nodokļa pārmaksa 1000 euro apmērā (starpība starp ieturēto nodokli un saskaņā ar kapitāla pieauguma deklarācijām aprēķināto nodokli (3000 – 2000 = 1000 euro)).

2.8. Ienākums no kustamā īpašuma izmantošanas

62. Ar nodokli, piemērojot 23 % nodokļa likmi, apliek nerezidenta gūto ienākumu no tāda kustamā īpašuma izmantošanas, kas atrodas vai, šķērsojot Latvijas robežu, ir ievests valstī un kas ir iznomāts rezidentiem un

ārvalstu komersantu pastāvīgajām pārstāvniecībām to saimnieciskās darbības veikšanai gan Latvijas teritorijā, gan ārvalstīs.

63. Ienākums no kustamā īpašuma izmantošanas neveido nerezidenta ar nodokli apliekamo ienākumu Latvijā, ja minēto kustamo īpašumu iznomā un izmanto saimnieciskajā darbībā tikai un vienīgi ārpus Latvijas.

64. Nerezidenta ar nodokli apliekamais ienākums ir ienākums no Latvijā esoša kustamā īpašuma izmantošanas. Ja nerezidents veic šādu saimniecisko darbību (kustamā īpašuma iznomāšanu vai izīrēšanu), tas reģistrējas VID kā saimnieciskās darbības veicējs un veic nodokļa maksājumus par gūtajiem ienākumiem rezumējošā kārtībā, iesniedzot gada ienākumu deklarāciju.

65. Ar nodokli apliekamo ienākumu aprēķina kā ieņēmumu no kustamā īpašuma iznomāšanas un ar to gūšanu saistīto izdevumu starpību.

66. Ja nerezidents gūst ienākumu no kustamā īpašuma izmantošanas Latvijā un ienākuma izmaksātājam nav iespējams iegūt informāciju par to, ka nerezidents ir reģistrējies VID kā saimnieciskās darbības veicējs vai nerezidents nav izmantojis tiesības neregistrēt saimniecisko darbību, ienākuma izmaksātājs izmaksas brīdī ietur nodokli, piemērojot 23 % nodokļa likmes.

67. Ja nerezidentam nerodas saimnieciskās darbības izdevumi vai tie ir nebūtiski, nerezidents, gūstot ienākumu no kustamā īpašuma iznomāšanas, var neregistrēties VID kā saimnieciskās darbības veicējs, paziņojot par to VID.

68. Nodokļa maksātājs šī metodiskā materiāla 67.punktā minētajā gadījumā nav tiesīgs piemērot saimnieciskās darbības izdevumus un tajos iekļaut ar īpašuma uzturēšanu un pārvaldīšanu saistītos izdevumus.

69. Ja par nerezidentu ir informācija VID publiskojamo datu bāzē, ka nerezidents izmanto tiesības neregistrēt saimniecisko darbību, ienākuma izmaksātājs ietur nodokli, piemērojot 10 % nodokļa likmi.

70. Ja nerezidents neizmanto tiesības neregistrēt saimniecisko darbību un piemērot 10 % likmi, tad nerezidenta gūtajam gada

apliekamajam ienākumam no nekustamā īpašuma izīrēšanas vai iznomāšanas piemēro progresīvo nodokļa likmi.

2.9. Dividendes

71. Nerezidenta ar nodokli apliekamajā ienākumā **neietver** dividendes un dividendēm pielīdzināmu ienākumu, kā arī nosacītās dividendes, ja minētajām dividendēm uzņēmuma līmenī no peļņas daļas, no kuras tiek maksātas minētās dividendes, Latvijā ir samaksāts uzņēmumu ienākuma nodoklis. Atbrīvojumu nepiemēro, ja uzņēmumu ienākuma nodoklis ir samaksāts saskaņā ar likumu "Par uzņēmumu ienākuma nodokli".

72. Dividendes ir ienākumi naudā vai citās lietās no akcijām vai citām no parādu saistībām neizrietošām tiesībām piedalīties šīs komercsabiedrības vai kooperatīvās sabiedrības peļņas sadalē. Dividendes nav ienākums naudā vai citās lietās, ko saņem komercsabiedrības vai kooperatīvās sabiedrības likvidācijas gadījumā.

73. Dividendei pielīdzināta izmaksa ir:

73.1. kooperatīvās sabiedrības peļņas izmaksa sabiedrības biedriem atbilstoši viņu izmantoto kooperatīvās sabiedrības pakalpojumu apjomam;

73.2. individuālā uzņēmuma (arī zemnieku vai zvejnieku saimniecības) pārskata gada un iepriekšējo gadu nesadalītās peļņas sadale;

73.3. personālsabiedrības peļņas daļas izmaksa, izņemot personālsabiedrības formā nodibināta alternatīvā ieguldījumu fonda peļņas daļas izmaksu;

73.4. pastāvīgās pārstāvniecības maksājumi nerezidentam, kura pastāvīgā pārstāvniecība tā ir, ja šie maksājumi nav uzskatāmi par nerezidenta izdevumiem, kas nodrošina pastāvīgās pārstāvniecības saimniecisko darbību.

74. Nosacītās dividendes ir peļņas daļa (pārskata gada un iepriekšējo pārskata gadu nesadalītās peļņas daļa, tai skaitā, tā daļa par kuru izveidota rezerve), par kuru palielina iekšzemes uzņēmuma vai pastāvīgās pārstāvniecības dalībnieka (akcionāra) pamatkapitāla vai tam pielīdzināta kapitāla ieguldītās daļas apmēru vai daļu skaitu.

75. Ja dividendēm, dividendēm pielīdzināmam ienākumam vai arī nosacītām dividendēm ir piemērojams iedzīvotāju ienākuma nodoklis, ienākuma izmaksātājs ietur nodokli ienākuma izmaksas brīdī, piemērojot 20 % nodokļa likmi.

76. Dividendēm, dividendēm pielīdzināmam ienākumam vai arī nosacītām dividendēm nepiemēro progresīvo nodokļa likmi.

77. Par dividenžu ienākuma izmaksas dienu uzskata dienu, kad dividendes aprēķinātas.

78. Ja dividendes aprēķina par publiskajā apgrozījumā esošām akcijām, par dividenžu ienākuma izmaksas dienu uzskata dienu, kad dividendes izmaksātas.

79. Ieguldījumu pakalpojumu sniedzējam, kurš atvēris finanšu instrumentu kontu (vai ar kura starpniecību atvērts finanšu instrumentu konts) un kurš apkalpo šo kontu, ir pienākums ieturēt nodokli no akciju turētājam vai starpniekam izmaksātajām dividendēm par publiskajā apgrozībā esošām akcijām un ieskaitīt to valsts budžetā.

2.10. Procenti

80. Nerezidenta ar nodokli apliekamajā ienākumā ietver procentu ienākumu un tam pielīdzināmu ienākumu, arī ar procentu ienākumu saistītu ienākumu, izņemot:

80.1. procentu ienākumu no Latvijas vai citas Eiropas Savienības dalībvalsts vai Eiropas Ekonomikas zonas valsts un pašvaldību vērtspapīriem,

80.2. procentu ienākumu, procentiem pielīdzināmo ienākumu, arī ar procentu ienākumu saistīto ienākumu no publiskā apgrozībā esošiem finanšu instrumentiem.

81. Ienākuma izmaksātājs no minētā ienākuma veida ietur nodokli ienākuma izmaksas brīdī, piemērojot 20 % nodokļa likmi.

82. Procentu ienākumam un tam pielīdzināmu ienākumam, arī ar procentu ienākumu saistītam ienākumam nepiemēro progresīvo nodokļa likmi.

83. Par procentu ienākuma izmaksas dienu uzskata dienu, kad fiziskajai personai rodas tiesības neierobežoti rīkoties ar attiecīgo ienākumu saskaņā ar noslēgto līgumu vai likumu un attiecīgais ienākums kļūst pieejams šai personai tās norādītajā veidā un kārtībā.

2.11. Intelektuālais īpašums

84. Samaksa par intelektuālo īpašumu ir nerezidenta ar nodokli apliekamais ienākums Latvijā.

85. Samaksa par intelektuālo īpašumu ir maksājums, ko nerezidents saņem kā kompensāciju par tiesībām izmantot autortiesības (ieskaitot blakustiesības) uz zinātnes, literatūras vai mākslas darbu (ieskaitot datorprogrammas, kinofilmas, videofilmas vai skaņu ierakstus, jebkuru patentu, firmas zīmi, dizainparaugu vai modeli, plānu, slepenu formulu vai procesu) vai par tiesībām izmantot ražošanas, komerciālās vai zinātniskās iekārtas, vai par to izmantošanu, vai par informāciju attiecībā uz rūpniecisku, komerciālu vai zinātnisku darbību un pieredzi.

86. Ja nerezidents atsavina intelektuālā īpašuma objektu (preču zīmes un ģeogrāfiskās izcelsmes norādes, patenti, dizainparaugi, autortiesības un citi objekti, kas uzskaitīti Autortiesību likumā, Patentu likumā, likumā "Par preču zīmēm un ģeogrāfiskās izcelsmes norādēm" un citos intelektuālā īpašuma jomu regulējošajos likumos), kurš nav šīs personas radīts, tad maksājums, kas tiek saņemts par šāda intelektuālā īpašuma objekta atsavināšanu, nav uzskatāms par samaksu par intelektuālo īpašumu. Šāds ienākums ir uzskatāms par ienākumu no kapitāla pieauguma.

87. Autortiesību un blakustiesību objektus un subjektus nosaka atbilstoši Autortiesību likumam, kā arī ievēro spēkā esošajās nodokļu konvencijās noteikto.

88. Nerezidenta ienākumu no autoratlīdzības (honorāra) par zinātnes, literatūras un mākslas darbu, atklājumu, izgudrojumu un rūpniecisko paraugu darbu radīšanu apliek ar nodokli, piemērojot 23 % nodokļa likmi, ienākuma izmaksas brīdī.

89. Minēto nodokļa likmi piemēro ienākumam, no kura var tikt atskaitītas noteiktās attaisnoto izdevumu normas, kas saistītas ar šo darbu radīšanu, izdošanu, izpildīšanu vai citādu izmantošanu. Nerezidentam – fiziskajai personai – ir tiesības no autoratlīdzības (honorāra) summas atskaitīt zinātnes, literatūras un mākslas darbu, atklājumu, izgudrojumu un rūpniecisko paraugu autoru izdevumus, kuri saistīti ar šo darbu radīšanu, izdošanu, izpildīšanu vai citādu izmantošanu šādā apmērā:

Nr. p.k.	Autordarbs, par kuru izmaksā honorāru (autoratlīdzību)	Izdevumu norma (%)
1	2	3
1.	<ul style="list-style-type: none"> • par dramatiskiem un muzikāli dramatiskiem darbiem un to izpildījumiem • par horeogrāfiskiem darbiem, pantomīmām un to izpildījumiem; □ par muzikāliem darbiem ar tekstu vai bez tā un to izpildījumiem; • par audiovizuāliem darbiem □ par zīmējumiem, glezniecības, tēlniecības un grafikas darbiem un citiem mākslas darbiem • par lietiskās mākslas darbiem, dekorācijām un scenogrāfijas darbiem • par dizaina darbiem • par fotogrāfiskiem darbiem un darbiem, kas izpildīti fotogrāfijai līdzīgā veidā • par celtni, būvju un arhitektūras darbu skicēm, metiem, projektiem un celtni un būvju risinājumiem, citiem arhitektūras darinājumiem, pilsētbūvniecības darbiem un dārzu un parku projektiem un risinājumiem, kā arī pilnīgi vai daļēji uzceltām būvēm un īstenotiem pilsētbūvniecības vai ainavu objektiem • par ģeogrāfiskām kartēm, plāniem, skicēm un plastiskiem darbiem, kas attiecas uz ģeogrāfiju, topogrāfiju un citām zinātnēm • par apdarēm, muzikāliem aranžējumiem, ekranizācijām un tamlīdzīgiem darbiem • par atklājumiem, izgudrojumiem un rūpnieciskajiem paraugiem; • par dizaina projektiem 	50

2.	<ul style="list-style-type: none"> • par literāriem darbiem (grāmatas, brošūras, runas, datorprogrammas, lekcijas, aicinājumi, ziņojumi, sprediķi un citi līdzīga veida darbi) un to izpildījumiem, tai skaitā par darbiem, kas radīti, izdoti, izpildīti vai citādi izmantoti presē un citos plašsaziņas līdzekļos; • par scenārijiem un audiovizuālu darbu literāriem projektiem; • par tulkojumiem, pārstrādātiem darbiem, anotācijām, referātiem, kopsavilkumiem, apskatiem, dramatisējumiem, darbu krājumiem (enciklopēdijas, antoloģijas, atlanti un tamlīdzīgi darbu krājumi) un datubāzēm. 	25
----	---	----

90. No maksājumiem par pārējiem intelektuālā īpašuma veidiem, kas nav minēti šī metodiskā materiāla 89.punktā, nodokli izmaksas brīdī ietur, piemērojot 5 % nodokļa likmi. Attiecībā uz pārējiem intelektuālā īpašuma veidiem likums neparedz attaisnoto izdevumu normas, kuras varētu atskaitīt no šāda ienākuma pirms nodokļa ieturēšanas.

91. Nodokļu konvencijās parasti noteikta samazināta nodokļa likme autoratlīdzību ienākumam, taču šo likmi piemēro autoratlīdzības kopsummai (bruto apmēram). Ja piemēro nodokļu konvencijās noteikto, šādas likumā noteiktās attaisnoto izdevumu normas autoratlīdzību ienākumam nepiemēro.

7.piemērs

Nerezidents – Vācijas rezidents – gūst ienākumu 600 euro apmērā no Latvijas kapitālsabiedrības par autordarba radīšanu, kuram piemērojama 25 % izdevumu norma. Latvijas kapitālsabiedrība, izmaksājot minēto ienākumu, ietur nodokli 103,50 euro apmērā ((600 – 150 (izdevumu norma 25 %)) x 23 %).

Nerezidents piemēro nodokļu konvencijā noteikto nodokļa aprēķināšanas kārtību un nodokli aprēķina, piemērojot 10 % nodokļa likmi – 60 euro. Nerezidentam veidojas pārmaksa 43,50 euro apmērā.

92. Ienākumam no intelektuālā īpašuma nepiemēro progresīvo nodokļa likmi.

2.12. Ienākums no augoša meža vai kokmateriālu atsavināšanas

93. Nerezidenta gūto ienākumu no nerezidenta īpašumā esoša augoša meža atsavināšanas izciršanai un tajā iegūto kokmateriālu atsavināšanas, kā arī atbalsta summas par saimnieciskās darbības ierobežojumiem meža īpašniekiem, kuriem meža apsaimniekošana nav

saimnieciskās darbības veids, apliek ar nodokli ienākuma izmaksas brīdī, piemērojot 10 % nodokļa likmi.

94. Ja nerezidents gūst ienākumu no augoša meža atsavināšanas, pirms nodokļa aprēķināšanas no izmaksājamās summas atskaita ar meža atjaunošanu saistītos izdevumus, piemērojot izdevumu normu 25 % apmērā no izmaksājamās summas.

95. Ja nerezidents gūst ienākumu no kokmateriālu pārdošanas, pirms nodokļa aprēķināšanas no izmaksājamās summas atskaita ar meža atjaunošanu saistītos izdevumus, piemērojot izdevumu normu 50 % apmērā no izmaksājamās summas.

96. Ienākumam no nerezidenta īpašumā esoša augoša meža atsavināšanas izciršanai un tajā iegūto kokmateriālu atsavināšanas nepiemēro progresīvo nodokļa likmi.

2.13. Metāllūžņu pārdošanas ienākums

97. Nerezidenta ar nodokli apliekamajā ienākumā ietver ienākumu no metāllūžņu pārdošanas. Minētā ienākuma izmaksātājam ir pienākums ieturēt nodokli izmaksas vietā, piemērojot 10 % nodokļa likmi.

98. Ienākumam no metāllūžņu pārdošanas nepiemēro progresīvo nodokļa likmi.

2.14. Personāla noma

99. Nerezidenta ar nodokli apliekamajā ienākumā ietver iznomāta personāla ienākumu vai tam pielīdzinātu ienākumu neatkarīgi no tā, kas fiziskās personas labā saņem šo ienākumu.

100. Par personālu uzskata jebkuru fizisko personu, kuru cita persona (personāla iznomātājs) piesaista, lai veiktu darbu personāla nomnieka labā neatkarīgi no tā, vai starp personāla iznomātāju un attiecīgo fizisko personu ir darba tiesiskās attiecības.

101. Par personāla nomu uzskata personāla iznomātāja, kas nav Latvijas rezidents vai nerezidenta pastāvīgā pārstāvniecība Latvijā, personāla nosūtīšanu apmaiņā pret atlīdzību Latvijas rezidentam vai

nerezidenta pastāvīgajai pārstāvniecībai Latvijā, lai šis personāls veiktu darbības saistībā ar personāla nomnieka saimniecisko vai profesionālo darbību Latvijā vai ārvalstīs, ja konstatē vismaz vienu no šādām pazīmēm:

101.1. personāla nomnieks atbild par darba kopējo vadību un uzraudzību vai darba rezultātu;

101.2. personāla nomnieks nosaka iznomātā personāla skaitu un kvalifikāciju;

101.3. personāla integrācija personāla nomnieka uzņēmumā. Integrācija uzņēmumā šā panta izpratnē ir darba vai atpūtas vietas esība, pienākums ievērot uzņēmuma iekšējās kārtības noteikumus;

101.4. atlīdzību par personāla nomu aprēķina atbilstoši iznomātā personāla darba laikam, paveiktajam darbam vai citām attiecībām starp personāla iznomātāja atlīdzību un personāla darba samaksu;

101.5. personāla nomnieks nodrošina personālu ar lielāko daļu pamatlīdzekļu, darbarīku un materiālu.

102. Personāla nomnieks aprēķina nodokli par iznomātā personāla ienākumu, pamatojoties uz personāla iznomātāja iesniegtu dokumentāri apliecinātu informāciju:

102.1. kas ļauj identificēt iznomāto personālu (vārdu, uzvārdu, dzimšanas datumu, pastāvīgo dzīvesvietu vai nodokļu maksātāja reģistrācijas numuru vai citas ziņas);

102.2. darba samaksu;

102.3. citu informāciju par gūto ienākumu.

103. Ienākuma izmaksātājs ietur nodokli, piemērojot 23 % likmi. Nerezidenta personāla nomas ienākums ir ietverams ienākumu summā, kuras gada ienākuma daļai, kas pārsniedz saskaņā ar likumu "Par valsts sociālo apdrošināšanu" noteikto obligāto iemaksu objekta maksimālo apmēru (2019.gadā 62 800 euro) pārsnieguma gadījumā tiek piemērota progresīvā nodokļa likme.

2.15. Citi ienākuma veidi

104. Nerezidenta ar nodokli apliekamajā ienākumā ietver Latvijā esošas personiskās palīgsaimniecības, piemājas saimniecības, kā arī zemnieku un zvejnieku saimniecības ienākumu no lauksaimnieciskās ražošanas. Par šādu ienākuma veidu nodokli aprēķina, iesniedzot gada

ienākumu deklarāciju. Ienākums ir ietverams ienākumā, kuram piemēro progresīvo nodokļa likmi.

8.piemērs

Lietuvas rezidentam reģistrēta lauksaimnieciskā darbība Lietuvā. Lietuvas rezidenta saražoto lauksaimniecības produkciju nopērk Latvijas kapitālsabiedrība.

Tā kā nerezidents gūst ienākumu no Lietuvā esošas lauksaimnieciskās ražošanas, nodokli nerezidenta gūtajam ienākumam nepiemēro.

105. Nerezidenta ar nodokli apliekamajā ienākumā ietver apdrošināšanas atlīdzību, kas saskaņā ar dzīvības, veselības un negadījuma apdrošināšanas līgumu, kuru apdrošinātā interesēs noslēdzis darba devējs (vai cits apdrošinājuma ņēmējs – juridiskā persona), izmaksāta, pienākot apdrošināšanas līgumā noteiktā līguma termiņa beigām vai laužot līgumu pirms termiņa beigām. Minētajam ienākumam izmaksas brīdī piemēro 23 % nodokļa likmi.

106. Nerezidenta ar nodokli apliekamais ienākums Latvijā ir pensija, kas izmaksāta saskaņā ar Latvijas likumiem. No pensijas nodokli ietur izmaksas brīdī, piemērojot 20 % (līdz 1667 euro), 23 % (virs 1667 euro) nodokļa likmi, atkarībā no pensijas apmēra. Pensijai piemērojamā neapliekamā minimuma apmērs 2019.gadā ir 3240 euro gadā (270 euro mēnesī).

107. Pensijai pielīdzināmu ienākumu ietver nerezidenta ar nodokli apliekamajā ienākumā. Pensijai pielīdzināms ienākums ir apdrošināšanas atlīdzība, ko apdrošinātajam izmaksā saskaņā ar mūža pensijas apdrošināšanas līgumu (ar uzkrāto fondētās pensijas kapitālu atbilstoši Valsts fondēto pensiju likumam).

108. Nerezidenta ar nodokli apliekamajā ienākumā ietver papildpensijas kapitālu, kas veidojies no darba devēja veiktajām iemaksām privātajos pensiju fondos atbilstoši licencētiem pensiju plāniem un izmaksāts pensiju plānu dalībniekiem. Minētajam ienākumam piemēro 23 % nodokļa likmi, nodokli ietur ienākuma izmaksas brīdī.

109. Nerezidenta ar nodokli apliekamais ienākums Latvijā ir nekustamā īpašuma vērtības pieaugums vai tā daļa, kura iegūta, beidzoties nomas līgumam, un kuru nodrošināja iznomātajā īpašumā nomnieka veiktie

rekonstrukcijas, restaurācijas, renovācijas, uzlabošanas vai citi kapitālie ieguldījumi, ja minēto pieaugumu vai tā daļu nodokļa maksātājs nav kompensējis nomniekam. Nerezidents iedzīvotāju ienākuma nodokli maksā, iesniedzot gada ienākumu deklarāciju. Ienākumam piemēro progresīvo nodokļa likmi. Par minētā ienākuma gūšanas dienu uzskata nomas līguma pārtraukšanas dienu.

110. Nerezidenta ar nodokli apliekamais ienākums Latvijā ir ienākums no privātajos pensiju fondos veikto iemaksu ieguldīšanas. Par ienākuma gūšanas dienu no privātajos pensiju fondos veikto iemaksu ieguldīšanas uzskata dienu, kad papildpensijas saņēmējs saņem maksājumu no privātā pensiju fonda, piemēro 20 % nodokļa likmi.

111. Nerezidenta ar nodokli apliekamais ienākums Latvijā ir ienākums no noslēgtajiem dzīvības apdrošināšanas līgumiem ar līdzekļu uzkrāšanu. Par minētā ienākuma gūšanas dienu uzskata dienu, kad pieprasīto apdrošināšanas atlīdzību izmaksā. Izmaksājot minēto ienākumu, ienākuma izmaksātājs ietur nodokli, piemērojot 20 % nodokļa likmi.

112. Nerezidenta ar nodokli apliekamais ienākums ir ienākums no mūža pensijas apdrošināšanas līgumiem (ar uzkrāto fondētās pensijas kapitālu atbilstoši Valsts fondēto pensiju likumam), kas veidojas no apdrošinātāja piešķirtajām gratifikācijām. Izmaksājot minēto ienākumu, ienākuma izmaksātājs ietur nodokli, piemērojot attiecīgi 20 % nodokļa likmi.

113. Nerezidenta ar nodokli apliekamais ienākums Latvijā ir ienākumam pielīdzināmi aizdevumi. Ienākumam pielīdzina aizdevumu (tā daļu), ko fiziskā persona, kas aizdevumu neņem saimnieciskās darbības ietvaros, nav atmaksājusi sešu mēnešu laikā pēc aizdevuma līgumā noteiktā aizdevuma atmaksas termiņa, bet ne ilgāk kā 66 mēnešu laikā no aizdevuma izsniegšanas dienas. Ienākuma izmaksātājs izmaksas brīdī piemēro 23 % nodokļa likmi. Ja nerezidents ir aizdevēja darbinieks, valdes vai padomes loceklis, papildus piemēro 22 % nodokļa likmi. Vispārējā gadījumā par ienākuma izmaksas dienu uzskata termiņa vai 66.mēneša pēdējo dienu (no aizdevuma izsniegšanas dienas), ja aizdevuma līgumā noteiktais aizdevuma atmaksas termiņš pārsniedz 60 mēnešus.

114. Samazinātu aizdevuma procentu maksājumu radīto ienākumu ietver nerezidenta ar iedzīvotāju ienākuma nodokli apliekamajā ienākumā. Ienākumam piemēro 23 % nodokļa likmi. Par ienākuma izmaksas dienu uzskata katra taksācijas gada pēdējo dienu.

115. Ja aizdevumu pielīdzina ienākumam, par ienākumu uzskata arī aizdevuma līgumā noteiktos, bet faktiski nesamaksātos procentu maksājumus (nesamaksāto procentu maksājumu daļu). Šajā gadījumā par ienākuma izmaksas dienu uzskata termiņa vai 66.mēneša pēdējo dienu (no aizdevuma izsniegšanas dienas), ja aizdevuma līgumā noteiktais aizdevuma atmaksas termiņš pārsniedz 60 mēnešus.

3. Attaisnotie izdevumi, atvieglojumi un neapliekamais minimums

116. Nerezidentam, kurš ir citas Eiropas Savienības dalībvalsts vai Eiropas Ekonomikas zonas valsts rezidents un taksācijas gadā Latvijā guvis vairāk nekā 75 % no saviem kopējiem ienākumiem, ir tiesības ar nodokli apliekamo ienākumu samazināt par:

116.1.nomaksātā sociālā nodokļa summu un valsts sociālās apdrošināšanas maksājumiem vai pēc būtības līdzīgiem citu Eiropas Savienības dalībvalstu vai Eiropas Ekonomikas zonas valstu normatīvajos aktos noteiktiem maksājumiem;

116.2.solidaritātes nodokli;

116.3.izdevumiem par maksātāja un viņa ģimenes locekļu kvalifikācijas paaugstināšanu, specialitātes iegūšanu, izglītības iegūšanu, tai skaitā interešu izglītības programmu apgūšanu bērniem, par medicīnas un ārstniecisko pakalpojumu izmantošanu un veselības apdrošināšanas prēmiju maksājumiem apdrošināšanas sabiedrībām, kas izveidotas un darbojas saskaņā ar Apdrošināšanas sabiedrību un to uzraudzības likumu;

116.4.summu, kas ziedojuma vai dāvinājuma veidā nodota budžeta iestādei vai Latvijas Republikā reģistrētai biedrībai, nodibinājumam, reliģiskai organizācijai vai to iestādei, kurai piešķirts sabiedriskā labuma organizācijas statuss, vai citā Eiropas Savienības dalībvalstī vai Eiropas Ekonomikas zonas valstī, ar kuru Latvija ir noslēgusi konvenciju par nodokļu dubultās uzlikšanas un nodokļu nemaksāšanas novēršanu, ja šī konvencija ir stājusies spēkā, reģistrētai nevalstiskai organizācijai, kura darbojas Latvijas sabiedriskā labuma organizācijas nosacījumiem pielīdzināmā statusā saskaņā ar attiecīgās Eiropas Savienības dalībvalsts vai Eiropas Ekonomikas zonas valsts normatīvajiem aktiem;

116.5. zinātnes, literatūras un mākslas darbu, atklājumu, izgudrojumu un rūpniecisko paraugu autoru un izpildītāju izdevumiem, kuri saistīti ar šo darbu radīšanu, izdošanu, izpildīšanu vai citādu izmantošanu un par kuriem autori un izpildītāji saņem autoratlīdzību (honorāru);

116.6. saskaņā ar likumu "Par privātajiem pensiju fondiem" izveidotajos privātajos pensiju fondos vai citās Eiropas Savienības dalībvalstīs vai Eiropas Ekonomikas zonas valstīs, vai Ekonomiskās sadarbības un attīstības organizācijas dalībvalstīs reģistrētajos privātajos pensiju fondos izdarītajām iemaksām;

116.7. apdrošināšanas prēmiju maksājumiem, kas atbilstoši dzīvības apdrošināšanas līgumam (ar līdzekļu uzkrāšanu) izdarīti apdrošināšanas sabiedrībai, kura nodibināta un darbojas saskaņā ar Apdrošināšanas sabiedrību un to uzraudzības likumu, vai citā Eiropas Savienības dalībvalstī vai Eiropas Ekonomikas zonas valstī, vai Ekonomiskās sadarbības un attīstības organizācijas dalībvalstī reģistrētajai apdrošināšanas sabiedrībai;

116.7. summām, kas atbilstoši Politisko organizāciju (partiju) finansēšanas likumam ziedojuma vai dāvinājuma veidā nodotas Latvijas Republikā reģistrētai politiskajai partijai vai politisko partiju apvienībai.

117. Nerezidentam, kurš nav citas Eiropas Savienības dalībvalsts vai Eiropas Ekonomikas zonas valsts rezidents, ir tiesības ar nodokli apliekamo ienākumu samazināt par šī metodiskā materiāla 116.punktā minētajiem attaisnotajiem izdevumiem, izņemot izdevumiem par nerezidenta un viņa ģimenes locekļu kvalifikācijas paaugstināšanu, specialitātes iegūšanu, izglītības iegūšanu, medicīnas un ārstniecisko pakalpojumu izmantošanu un veselības apdrošināšanas prēmiju maksājumiem apdrošināšanas sabiedrībām.

118. Ja nerezidents saņem algota darba ienākumu, pirms darbinieka ienākuma aplikšanas ar nodokli no mēneša ienākuma apmēra atskaita:

- 118.1. nomaksātā sociālā nodokļa summu;
- 118.2. privātajos pensiju fondos izdarītās iemaksas;
- 118.3. apdrošināšanas prēmiju maksājumus.

119. Nerezidentam nav tiesību uz likumā noteiktajiem nodokļa atvieglojumiem, izņemot nerezidentu, kurš ir citas Eiropas Savienības dalībvalsts vai Eiropas Ekonomikas zonas valsts rezidents un taksācijas gadā Latvijā guvis vairāk nekā 75 % no saviem kopējiem ienākumiem.

120. Nerezidenta ar nodokli apliekamajam ienākumam, izņemot pensiju, kas izmaksāta saskaņā ar Latvijas tiesību aktiem, nepiemēro gada neapliekamo minimumu. Nerezidentam, kurš ir citas Eiropas Savienības dalībvalsts vai Eiropas Ekonomikas zonas valsts rezidents un taksācijas gadā Latvijā guvis vairāk nekā 75 % no saviem kopējiem ienākumiem, ir tiesības piemērot neapliekamo minimumu.

121. Nerezidents, kurš, būdams citas Eiropas Savienības dalībvalsts vai Eiropas Ekonomikas zonas valsts rezidents, taksācijas gadā Latvijā guvis vairāk nekā 75 % no saviem kopējiem ienākumiem un vēlas piemērot taksācijas gada neapliekamo minimumu, nodokļa atvieglojumus un attaisnotos izdevumus, kurus ienākuma izmaksātājam nav bijušas tiesības piemērot, ir tiesīgs iesniegt gada ienākumu deklarāciju un piemērot neapliekamo minimumu, nodokļa atvieglojumus un attaisnotos izdevumus.

9.piemērs

Nerezidents (Igaunijas rezidents), veicot algotu darbu Latvijā, gūst 80 % no visiem gūtajiem ienākumiem. Personai ir apliecinājums no Igaunijas, ka 80 % no visiem gūtajiem ienākumiem ir gūti tikai Latvijā un persona Igaunijā nav izmantojusi analogiskus atskaitījumus Latvijas apliekamā ienākuma samazinājumiem (neapliekamo minimumu, atvieglojumus par apgādībā esošām personām, attaisnotos izdevumus). Šādā situācijā nerezidents ir tiesīgs iesniegt gada ienākumu deklarāciju un piemērot neapliekamo minimumu, nodokļa atvieglojumus un attaisnotos izdevumus.

4. Maksājumi zemu nodokļu valstīs reģistrētām personām

122. Iedzīvotāju ienākuma nodokli ietur, piemērojot 23 % likmi, no visiem maksājumiem, ko fiziskās personas – Latvijas rezidenti vai nerezidenti, kuriem ir pienākums iesniegt Latvijā gada ienākumu deklarāciju, – izmaksā juridiskajām, fiziskajām un citām personām, kuras atrodas, ir izveidotas vai nodibinātas Ministru kabineta noteikumos minētajās zemu nodokļu un beznodokļu valstīs vai teritorijās, ieskaitot maksājumus šo personu pārstāvjiem vai trešo personu kredītiestāžu kontos un maksājumus, kas veikti savstarpējo norēķinu ieskaita veidā, izņemot maksājumus par preču piegādēm personām, kuras atrodas, ir izveidotas vai nodibinātas Ministru kabineta noteikumos minētajās zemu nodokļu un beznodokļu valstīs vai teritorijās, ja preces ir attiecīgās zemu nodokļu vai beznodokļu valsts vai teritorijas izcelsmes preces.

123. [Ministru kabineta 2017.gada 7.novembra noteikumi Nr.655 "Noteikumi par zemu nodokļu vai beznodokļu valstīm un teritorijām"](#) nosaka zemu nodokļu vai beznodokļu valstis un teritorijas.

124. Nodokļa ieturēšanas diena ir diena, kad ienākuma izmaksātājs veic faktisko maksājumu nerezidentam, vai arī diena, kad izdarīts kreditora – nerezidenta – saistību samazinājums, veicot nodokļa ienākuma izmaksātāja un nerezidenta savstarpējo norēķinu ieskaitu, vai arī diena, kad notiek konkrētā kreditora saistību nodošana.

125. Maksājumi ir jebkuri maksājumi, kas samazina šo maksājumu izdarītāja apliekamo ienākumu neatkarīgi no tā, vai tie veikti, izmantojot bezskaidras naudas norēķinus, skaidrā naudā vai citās lietās, vai arī savstarpējo norēķinu ieskaita veidā.

126. Ieturēto nodokli ienākuma izmaksātājs iemaksā budžetā ne vēlāk kā ienākuma izmaksas mēnesim sekojošā mēneša piektajā datumā. VID ir tiesības atļaut neieturēt nodokli no tiem maksājumiem, no kuriem ir ieturams nodoklis, ja šo maksājumu izmaksātājs pamatoti pierāda, ka minētie maksājumi nav izdarīti, lai samazinātu šā maksātāja apliekamo ienākumu un nemaksātu vai samazinātu Latvijā maksājamos nodokļus. VID piešķirto atļauju anulē, ja nodokļu administrēšanas procesā ir ieguvusi informāciju, kas liecina par darījuma patieso apstākļu slēpšanu.

127. Lai saņemtu VID atļauju nepiemērot nodokli, nodokļu maksātājs iesniedz:

127.1.norāda darījumu raksturu, būtību un piemērojamās cenas;

127.2.paskaidro, kādi apstākļi ir noteikuši nepieciešamību veikt darījumus ar personu beznodokļu vai zemu nodokļu valstī vai teritorijā;

127.3.apliecina, ka minētais darījums nenotiek, lai samazinātu Latvijas nodokļa maksātāja apliekamo ienākumu vai nemaksātu nodokļus Latvijas Republikā;

127.4.apliecina, ka Latvijas nodokļa maksātājs vai ar nodokļa maksātāju saistītās personas vai uzņēmumi nav tieši vai netieši (izmantojot līdzdalību citā personā vai vairākās citās personās vai citā veidā) līdzdalībnieki personā – maksājumu saņēmējā;

127.5.dokumentāri identificē personas, kuras tiešā vai netiešā veidā (izmantojot līdzdalību citā personā vai vairākās citās personās vai citā veidā) ir personas – maksājumu saņēmējas – faktiskie īpašnieki.

128. Nodokļa maksātājs minētajā iesniegumā norāda arī jebkuru citu būtisku informāciju.

129. Ja VID pieprasa, nodokļa maksātājs pēc darījuma veikšanas iesniedz dokumentus vai to kopijas (piemēram, līgumus, muitas deklarācijas, preču transporta pavadzīmes), kas apliecina darījumu faktisko izpildi.

130. Ja VID izsniedz atļauju neieturēt nodokli no maksājumiem, kurus izmaksā juridiskajām, fiziskajām un citām personām, kuras atrodas, ir izveidotas vai nodibinātas Ministru kabineta noteikumos minētajās zemu nodokļu un beznodokļu valstīs vai teritorijās, bet minētie ienākumi veido nerezidenta ar nodokli apliekamo ienākumu saskaņā ar citām likuma normām, ienākuma izmaksātājs ietur nodokli, piemērojot attiecīgajam ienākuma veidam noteikto nodokļa likmi.

5. Starptautisko līgumu piemērošana

131. Piemērojot nodokli nerezidenta gūtajam ienākumam Latvijā, ievēro spēkā esošajās nodokļu konvencijās noteikto.

132. Ja nodokļu konvencijā ir paredzēti citādi nosacījumi nekā likumā, spēkā ir nodokļu konvencijā noteiktais. Ja nodokļu konvencija nosaka likmes, kas ir augstākas par likumā noteiktajām likmēm, piemēro likumā noteiktās likmes.

133. Ja konvencijā noteiktās likmes ir zemākas par likumā noteiktajām likmēm vai tajā ir noteikti atbrīvojumi no aplikšanas ar nodokli, konvencijā noteikto piemēro [Ministru kabineta 2001.gada 30.aprīļa noteikumos Nr.178 "Kārtība, kādā piemērojami starptautiskajos līgumos par nodokļu dubultās uzlikšanas un nodokļu nemaksāšanas novēršanu noteiktie nodokļu atvieglojumi"](#) (turpmāk – Ministru kabineta 30.04.2001. noteikumi Nr.178) noteiktajā kārtībā.

134. Lai piemērotu nodokļu konvencijā noteikto maksājumu aplikšanu ar nodokļiem pēc samazinātās likmes vai atbrīvojumu no aplikšanas ar nodokļiem Latvijā, maksājumu saņēmējs iesniedz izmaksātājam aizpildītu vienu no šādiem dokumentiem:

134.1. Ministru kabineta 30.04.2001. noteikumu Nr.178 rezidenta apliecību-iesniegumu nodokļu atvieglojumu piemērošanai (Ministru kabineta 30.04.2001. noteikumu Nr.178 1.pielikums);

134.2. otras līgumslēdzējas valsts noteikta parauga rezidences apliecību, ja nerezidents minēto apliecību iesniedz kopā ar aizpildītu Ministru kabineta 30.04.2001. noteikumu Nr.178 1.pielikumā norādītās rezidences apliecības I, II, III un IV daļu un ja tiek izpildīti šādi nosacījumi:

134.2.1. otras līgumslēdzējas valsts rezidences apliecībā vai līdzīgā dokumentā ir iekļauta šāda informācija:

134.2.1.1. maksājumu saņēmēja vārds un uzvārds, adrese, pases (personu apliecinoša dokumenta) numurs un izdošanas datums;

134.2.1.2. maksājumu saņēmēja rezidences valsts kompetentās iestādes apstiprinājums, ka maksājumu saņēmējs ir attiecīgās valsts rezidents saskaņā ar konkrēto nodokļu konvenciju un ir tiesīgs izmantot pieprasītos nodokļu atvieglojumus;

134.2.1.3. taksācijas gads (periods), uz kuru attiecas maksājumu saņēmēja rezidences valsts kompetentās iestādes apstiprinājums;

134.3. otras līgumslēdzējas valsts rezidences apliecība vai līdzīgs dokuments ir vienā vai vairākās svešvalodās, no kurām viena ir angļu valoda, vai maksājumu saņēmējs kopā ar attiecīgo dokumentu iesniedz tulkojumu latviešu valodā.

135. Atvieglojumu apliecības derīguma termiņš ir pieci gadi no datuma, ar kuru tiek pieprasīts piemērot maksājuma aplikšanu ar nodokli pēc samazinātās likmes vai atbrīvojumu no aplikšanas ar nodokļiem, ja VID un otras līgumslēdzējas valsts kompetentā iestāde informācijas apmaiņas gaitā nav noskaidrojušas, ka izsniegtās apliecības derīguma termiņš ir īsāks.

136. Ja tiek noskaidrots, ka derīguma termiņš ir īsāks, VID rakstiski informē izmaksātāju par atvieglojumu apliecības derīguma termiņa beigām.

137. Ja maksājuma saņēmējam izmaksātā viena maksājuma summa vai izmaksāto maksājumu kopsumma taksācijas gadā nepārsniedz 5000 *euro*, izmaksātājs nodokļu konvencijā noteiktos nodokļu atvieglojumus piemēro, pamatojoties uz otras līgumslēdzējas valsts noteikta parauga rezidences apliecību, ja tajā ir iekļauta šāda informācija (šādā gadījumā izmaksātājam nav jāiesniedz minētie dokumenti apstiprināšanai VID):

137.1. maksājumu saņēmēja vārds un uzvārds (personām, kas nav fiziskās personas, - firma (nosaukums)), adrese, pases (personu apliecinoša dokumenta) vai reģistrācijas apliecības numurs un izdošanas datums;

137.2. taksācijas gads (periods), uz kuru attiecas maksājumu saņēmēja rezidences valsts kompetentās iestādes apstiprinājums.

138. Maksājumu saņēmējs ienākuma izmaksātājam iesniegtajā atvieglojumu apliecībā apliecina rezidences statusu maksājumu izmaksas dienā.

139. Informācija par rezidenta apliecību – iesniegumu nodokļu atvieglojumu piemērošanai vispārējā gadījumā:

Konvencijās noteikto nodokļu atvieglojumu piemērošana	<ol style="list-style-type: none"> 1) nerezidents – ienākuma saņēmējs – ienākuma izmaksātājam (Latvijas rezidentam) iesniedz aizpildītu rezidenta apliecību – iesniegumu nodokļu atvieglojumu piemērošanai; 2) ienākuma izmaksātājs no nerezidenta saņemtās apliecības – iesnieguma nodokļu atvieglojumu piemērošanai eksemplārus iesniedz VID (ja maksājumu kopsumma gadā nepārsniedz 5000 <i>euro</i>, tad VID apstiprinājums nav nepieciešams); 3) VID izskata saņemto apliecību – iesniegumu nodokļu atvieglojumu piemērošanai un ne vēlāk kā 30 dienu laikā no saņemšanas to apstiprina vai sniedz rakstisku motivētu atteikumu to apstiprināt.
Apliecības – iesnieguma nodokļu atvieglojumu piemērošanai derīguma termiņš	Pieci gadi no tās apstiprināšanas dienas, ja informācijas apmaiņas rezultātā nav noskaidrots, ka izsniegtās apliecības – iesnieguma nodokļu atvieglojumu piemērošanai derīguma termiņš ir īsāks.
Apliecības – iesnieguma nodokļu atvieglojumu piemērošanai eksemplāri	<p>Četri eksemplāri:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) viens – ienākuma saņēmējam (bez VID apstiprinājuma); 2) viens – VID (ar VID apstiprinājumu); 3) viens – ienākuma izmaksātājam – Latvijas rezidentam (ar VID apstiprinājumu); 4) vienu ienākuma izmaksātājs pievieno ienākuma nodokļa deklarācijai un iesniedz VID (ar VID apstiprinājumu)

10.piemērs

Čehijas rezidents, atrodies Čehijā, sniedz Latvijas kapitālsabiedrībai neatkarīgu profesionālo pakalpojumu. Maksājums par sniegto pakalpojumu tiek noteikts 6000 euro apmērā.

Viens no nerezidentu ar nodokli apliekamajiem ienākumiem ir ienākums no profesionālās darbības, kas veikta Latvijas Republikas rezidentu vai nerezidentu pastāvīgo pārstāvniecību labā Latvijas Republikā vai ārpus tās. Tādējādi Latvijas kapitālsabiedrībai no šāda ienākuma nodoklis būtu jāietur izmaksas brīdī un vajadzētu iemaksāt budžetā ne vēlāk kā ienākuma izmaksas mēnesim sekojošā mēneša piektajā datumā.

Tomēr, tā kā Latvija un Čehija ir noslēgušas nodokļu konvenciju, tad ievērojot nodokļu konvencijas normas, ja Čehijas rezidents sniedz neatkarīgu individuālo pakalpojumu Latvijas kapitālsabiedrībai ārpus Latvijas, tad šāda veida ienākums (ienākums no neatkarīgu individuālo pakalpojumu sniegšanas) ar ienākuma nodokli tiks aplikts tikai fiziskās personas rezidences valstī – Čehijā.

Lai piemērotu konvencijā noteiktos nodokļu atvieglojumus, Čehijas rezidents līdz dienai, kad iesniedzama uzņēmumu ienākuma nodokļa deklarācija par pārskata periodu iesniedz izmaksātājam aizpildītu noteikta parauga rezidenta apliecību–iesniegumu nodokļu atvieglojumu piemērošanai (Ministru kabineta 30.04.2001. noteikumu Nr.178 1.pielikums).

11.piemērs

Latvijas kapitālsabiedrība izmaksā Lietuvas rezidentam autoratlīdzību 1500 euro apmērā. Ievērojot likuma tiesību normas, nerezidentu autoratlīdzībai ir jāpiemēro iedzīvotāju ienākuma nodoklis, kas jāietur ienākuma izmaksas brīdī, piemērojot 23 % likmi.

Saskaņā ar Latvijas un Lietuvas nodokļu konvencijas 12.panta noteikumiem autoratlīdzībai, kuru Lietuvas rezidents saņem Latvijā, ienākuma nodoklis ir piemērojams tikai Lietuvā. Tādējādi Latvijā šis ienākums ir jāatbrīvo no iedzīvotāju ienākuma nodokļa piemērošanas.

Ievērojot Ministru kabineta 30.04.2001. noteikumu Nr.178 9.³punkta nosacījumus, lai atbrīvotu Lietuvas rezidenta autoratlīdzību no iedzīvotāju ienākuma nodokļa ieturēšanas Latvijā, Latvijas kapitālsabiedrības rīcībā ir jābūt Lietuvas noteikta parauga rezidences apliecība vai līdzīgs dokuments, kurā iekļauta šāda informācija:

- maksājumu saņēmēja vārds un uzvārds, adrese, pases (personu apliecinoša dokumenta) numurs un izdošanas datums;*
- taksācijas gads (periods), uz kuru attiecas maksājumu saņēmēja rezidences valsts kompetentās iestādes apstiprinājums.*

140. Ja nodoklis no maksājumiem nerezidentam ir ieturēts saskaņā ar likumu, nerezidentam ir tiesības atgūt pārmaksāto nodokļa summu trīs gadu laikā, iesniedzot VID aizpildītu rezidenta apliecību–iesniegumu nodokļu atmaksāšanai (Ministru kabineta 30.04.2001. noteikumu Nr.178 2.pielikums)

141. Ja otras līgumslēdzējas valsts kompetentā iestāde nevar apstiprināt Ministru kabineta 30.04.2001. noteikumu Nr.178 2.pielikumā

norādīto rezidences apliecību, nerezidents minēto apliecību iesniedz ar aizpildītu I, II, III un IV daļu un pievieno otras līgumslēdzējas valsts kompetentās iestādes apstiprinātu noteikta parauga rezidences apliecību vai līdzīgu dokumentu.

142. VID izskata minētos dokumentus un atmaksā pārmaksāto nodokļu summu, ja otras līgumslēdzējas valsts kompetentās iestādes noteikta parauga rezidences apliecībā vai līdzīgā dokumentā ir iekļauta šāda informācija:

142.1. maksājumu saņēmēja vārds un uzvārds, adrese, pases (personu apliecinoša dokumenta) numurs un izdošanas datums;

142.2. maksājumu saņēmēja rezidences valsts kompetentās iestādes apstiprinājums, ka maksājumu saņēmējs ir attiecīgās valsts rezidents saskaņā ar Latvijas un šīs valsts nodokļu līgumu un ir tiesīgs izmantot pieprasītos nodokļu atvieglojumus;

142.3. taksācijas gads (periods), uz kuru attiecas maksājumu saņēmēja rezidences valsts kompetentās iestādes apstiprinājums.

6. Pārskati un deklarācijas

143. Komersanti, kooperatīvās sabiedrības, nerezidentu (ārvalstu komersantu) pastāvīgās pārstāvniecības, iestādes, organizācijas, biedrības, nodibinājumi un fiziskās personas, kuras reģistrētas kā saimnieciskās darbības veicējas vai kā darba devēji nodarbina uz darba līguma pamata nerezidentu, izmaksājot nerezidentam ar nodokli apliekamus ienākumus, no kuriem nodokli ietur izmaksas brīdī, iesniedz [Ministru kabineta 2010.gada 21.septembra noteikumos Nr.899 "Likuma "Par iedzīvotāju ienākuma nodokli" normu piemērošanas kārtība" noteikto pārskatu par fiziskās personas – nerezidenta gūtajiem ienākumiem un samaksāto nodokli Latvijas Republikā \(4.pielikums\)](#).

144. Šī metodiskā materiāla 143.punktā minētajā pārskatā norāda faktiskos datus par izmaksātiem ienākumiem, ko nerezidents saņēmis arī natūrā vai pakalpojumu veidā par darbu vai cita veida darbību taksācijas gadā, kā arī ieturēto nodokli. Ienākuma izmaksātājs pārskatā sniedz pilnīgu un precīzu informāciju par ienākuma izmaksātāju, nerezidenti – ienākuma guvējiem, nerezidentu gūto ienākumu un samaksāto ienākuma nodokli Latvijas Republikā, obligāti aizpildot visas pārskata ailes.

145. Šī metodiskā materiāla 143.punktā minēto pārskatu iesniedz ne vēlāk kā līdz ienākuma izmaksas mēnesim sekojošā mēneša 15.datumam. Pārskatu iesniedz VID arī tad, ja saskaņā ar nodokļu konvenciju nerezidenta ienākumam piemērots atbrīvojums no nodokļa ieturēšanas (maksāšanas).

12.piemērs

2019.gada janvārī Latvijas kapitālsabiedrība izmaksāja autoratlīdzību Igaunijas rezidentam 1000 euro apmērā un veica samaksu 1500 euro apmērā Krievijas rezidentam par sniegto pakalpojumu, kas tika sniegts Krievijā.

Attiecībā uz abiem ienākuma veidiem piemērots nodokļu konvencijā noteiktais.

Ievērojot katrā konkrētajā nodokļu konvencijā minētos nosacījumus, Igaunijas rezidenta ienākumam piemērots nodoklis 10 % apmērā, savukārt Krievijas rezidenta ienākums atbrīvots no nodokļa samaksas Latvijā.

Latvijas kapitālsabiedrība sagatavo un iesniedz VID Elektroniskās deklarēšanas sistēmā šādu informāciju:

s	ienākuma veids (kods)	ATVK kods	izmaksas datums	ienākuma summa (Ls)	Nodokļa likme (%)	Nodokļa summa (Ls)
	9	10	11	12	13	14
	12 -		16	1000,00	10,00	100,00
	7 -		30	1500,00	0,00	0,00
	-					
	-					

13.piemērs

Eiropas Savienības dalībvalsts rezidents, uz kuru attiecas citās valsts sociālās apdrošināšanas sistēma, no Latvijas kapitālsabiedrības gūst algota darba ienākumu mēnesī 5200 euro.

Algota darba ienākumam līdz 4583 euro piemēro 23 % nodokļa likmi ($4583 * 23\% = 1054,09$), savukārt pārsnieguma summai piemēro 31,4 % likmi

($(5200-4583) * 31,4\% = 193.74$)

Ienākuma veids (kods)	ATVK kods	Izmaksas datums	Ienākuma summa	Nodokļa likme (%)	Nodokļa summa
9	10	11	12	13	14
15		5	4583,00	23,00	1054,09
15		5	617,00	31,40	193,74

14.piemērs

Latvijas kapitālsabiedrība veic maksājumu 60 000 euro apmērā ārvalsts kapitālsabiedrībai par ārvalsts mūziķa uzstāšanos Latvijā. Atbilstoši likuma tiesību normām nerezidenta ienākumam no mākslinieku profesionālās darbības piemēro iedzīvotāju ienākuma nodokli 23 % apmērā. Nodokli ($60\,000 * 23\% = 13\,800$ euro) ietur ienākuma izmaksas brīdī.

Ienākuma veids (kods)	ATVK kods	Izmaksas datums	Ienākuma summa	Nodokļa likme (%)	Nodokļa summa	Juridiskās personas reģistrācijas kods	Juridiskās personas nosaukums
9	10	11	12	13	14	15	16
17		21	60000,00	23,00	13800,00	987654321	The Music Company Ltd.

146. Komersanti, kooperatīvās sabiedrības, nerezidentu (ārvalstu komersantu) pastāvīgās pārstāvniecības, iestādes, organizācijas, biedrības, nodibinājumi un fiziskās personas, kuras reģistrētas kā saimnieciskās darbības veicējas vai kā darba devēji nodarbina uz darba līguma pamata nerezidentu, izmaksājot taksācijas gadā nerezidentam ienākumus, kuriem piemēro nodokli izmaksas vietā, aizpilda apliecinājumu par nerezidenta gūtajiem ienākumiem un samaksāto iedzīvotāju ienākuma nodokli Latvijas Republikā. Apliecinājumu par nerezidenta gūtajiem ienākumiem un samaksāto iedzīvotāju ienākuma nodokli Latvijas Republikā izsniedz nerezidentam – ienākuma guvējam. Apliecinājuma veidlapa ir noteikta [Ministru kabineta 2010.gada 21.septembra noteikumu Nr.899 "Likuma "Par iedzīvotāju ienākuma nodokli" normu piemērošanas noteikumi" 6.pielikumā.](#)

147. Ienākuma izmaksātājs apliecinājumā sniedz pilnīgu un precīzu informāciju par nerezidentu – ienākuma guvēju –, ienākuma izmaksātāju,

nerezidenta gūto ienākumu un samaksāto ienākuma nodokli Latvijā, obligāti aizpildot visas apliecinājuma ailes, izņemot apliecinājuma piekto daļu, kuru aizpilda VID.

148. Ja nepieciešams, apliecinājumu apstiprina VID, iepriekš pārbaudot apliecinājumā sniegto informāciju un aizpildot apliecinājuma piekto daļu.

149. Lai apliecinātu taksācijas gadā Latvijā gūtos ienākumus un samaksāto iedzīvotāju ienākuma nodokli, apliecinājuma veidlapu var izmantot arī tie nerezidenti, kuri iedzīvotāju ienākuma nodokli maksā rezumējošā kārtībā, iesniedzot gada ienākumu deklarāciju. Šajā gadījumā apliecinājumu aizpilda nerezidents – ienākuma guvējs –, sniedzot pilnīgu un precīzu apliecinājuma pirmajā un trešajā daļā norādīto informāciju. Apliecinājuma otro un ceturto daļu neaizpilda, savukārt piekto daļu aizpilda VID, iepriekš pārbaudot apliecinājumā sniegto informāciju.

150. Nerezidentam nav jāsniedz deklarācija, izņemot gadījumu, kad nerezidents saņem:

150.1. ienākumu no Latvijas Republikā esoša nekustamā īpašuma izmantošanas;

150.2. ienākumu no personiskās palīgsaimniecības, piemājas saimniecības, kā arī zemnieku un zvejnieku saimniecības ienākums no lauksaimnieciskās ražošanas Latvijā;

150.3. algota darba ienākumu no darba devēja, kurš nav Latvijas rezidents vai kuram nav pastāvīgās pārstāvniecības Latvijā;

150.4. ienākumu no pienākumu pildīšanas Latvijā reģistrētas kapitālsabiedrības vai kooperatīvās sabiedrības padomē vai valdē no citas kapitālsabiedrības vai kooperatīvās sabiedrības, kas nav Latvijas Republikas rezidents;

150.5. Latvijā esoša nekustamā īpašuma atsavināšanas un citu kapitāla aktīvu atsavināšanas ienākumu, kā arī ienākumu no nekustamā īpašuma vērtības pieauguma, kas iegūts, beidzoties nomas līgumam, un kuru nodrošināja iznomātajā īpašumā nomnieka veiktie ieguldījumi, no fiziskās personas, kas nav reģistrējusies kā saimnieciskās darbības veicējs;

150.6. ienākumu, par kuriem nodoklis nav ieturēts izmaksas vietā, no fiziskās personas īpašumā esoša augoša meža atsavināšanas izciršanai un tajā iegūto kokmateriālu atsavināšanas, kā arī atbalsta summas par saimnieciskās darbības ierobežojumiem meža īpašniekiem, kuriem meža apsaimniekošana nav saimnieciskās darbības veids;

150.7. ienākumu, būdams citas Eiropas Savienības dalībvalsts vai Eiropas Ekonomikas zonas valsts rezidents, taksācijas gadā Latvijā guvis vairāk nekā 75 % no saviem kopējiem ienākumiem un vēlas piemērot taksācijas gada diferencēto neapliekamo minimumu, nodokļa atvieglojumus un attaisnotos izdevumus.

151. Deklarācija ir jāsniedz nerezidentam:

151.1. kurš gūst ienākumus no saimnieciskās darbības;

151.2. kuram rodas pienākums piemaksāt iedzīvotāju ienākuma nodokli saistībā ar progresīvās likmes piemērošanu.

152. Deklarācija ar tai pievienotajiem dokumentiem iesniedzama VID taksācijas gadam sekojošajā gadā no 1.marta līdz 1.jūnijam, bet, ja taksācijas gada ienākumi pārsniedz saskaņā ar likumu "Par valsts sociālo apdrošināšanu" noteikto obligāto iemaksu objekta maksimālo apmēru, – no 1.aprīļa līdz 1.jūlijam.

153. Nerezidentam, kas Latvijā uzturas, lai veiktu algotu darbu tāda darba devēja labā, kurš nav Latvijas rezidents vai kuram nav pastāvīgās pārstāvniecības Latvijā, un kas pārtrauc minētā ienākuma gūšanu, un nav paredzama viņa atgriešanās Latvijā pirms taksācijas gada beigām, iesniedz deklarāciju, pirms viņš izbrauc no Latvijas.

154. Nerezidents, kas Latvijā gūst ienākumu, no kura nodoklis maksājams rezumējošā kārtībā, bet kas taksācijas gadā pārstāj gūt šādu ienākumu vai gūst vienreiz izmaksājamu ienākumu un vienlaikus pārtrauc ekonomiskās saites ar Latviju, iesniedz deklarāciju 30 dienu laikā pēc ienākuma gūšanas beigām.

155. Nerezidents, kas Latvijā gūst ienākumu no kapitāla pieauguma, neizmanto deklarēšanas atvieglojumus, nodokli no šā ienākuma aprēķina un deklarāciju par ienākumu no kapitāla iesniedz VID līdz ienākuma gūšanas mēnesim sekojošā mēneša 15.datumam.

7. Saistošie normatīvie akti

156. [Likums "Par nodokļiem un nodevām"](#).
157. [Likums "Par iedzīvotāju ienākuma nodokli"](#).
158. [Uzņēmumu ienākuma nodokļa likums](#).
159. [Darba likums](#).
160. [Ministru kabineta 2010.gada 21.septembra noteikumi Nr.899 "Likuma "Par iedzīvotāju ienākuma nodokli" normu piemērošanas kārtība"](#).
161. [Ministru kabineta 2010.gada 12.oktobra noteikumi Nr.969 "Kārtība, kādā atlīdzināmi ar komandējumiem saistītie izdevumi"](#).
162. [Ministru kabineta 2012.gada 21.augusta noteikumi Nr.568 "Noteikumi par iedzīvotāju ienākuma nodokļa deklarācijām un to aizpildīšanas kārtību"](#).
163. [Ministru kabineta 2001.gada 30.aprīļa noteikumi Nr.178 "Kārtība, kādā piemērojami starptautiskajos līgumos par nodokļu dubultās uzlikšanas un nodokļu nemaksāšanas novēršanu noteiktie nodokļu atvieglojumi"](#).
164. [Ministru kabineta 2017.gada 7.novembra noteikumi Nr.655 "Noteikumi par zemu nodokļu vai beznodokļu valstīm un teritorijām"](#).